

17. 691

A 12.112

Esopus cum commento optimo
et moralit. *Rich. the King's man*

Beck, H. H. Morgan

Q. 44. E. 39.

SC. 2. A.

Ecclia disciplinarum mater et artium: inter ceteros quos manu-
do tulit sapientes: ynu edidit memorie dignu Eshopum nomine
Erat enim ingenio clarus, studio sedulus, et placidus facunda.
Qui inter cetera q scripscrat vtilia: fabulari exempla vtilibus
plena etia litteris cõnusit, et in ynu redegit opusculum. In quo
et paruuli diligentes instruuntur: et iuendi reddantur adulci. Liber
igit iste primo grece cõscriptus est ab Eshopo. Post hoc a Romulo imperatore
romano ad instruendu Libarcium filii suu in latinu venit. Deinde rex anglie
Efferus in anglicu lingua eū trâsserri precepit. Eshopus itaq de fabulis agēs
res inanimatas introducit loquentes; videlicet bestias et volucres: et fabulose
de eis scripsit: sed de singulis moraliter concludit.

Tunc iuici et prolixi conatur pagina presens.

Dulcius arrident seria picta iocis
Ortulus iste parit fructum cum flore. fauorem
Flos et fructus emunt. hic sapit ille nitet
Si fructus plus flore placet fructum legi. si flos
Plus fructu florem. si duo carpe duo
Ne inibi corporem soperit inertia mentem
In quo peruigilet mens mea mouet opus
Ult mesuis preium. de bili surgat agello
Uerbula sicea deus implue rore tuo
Uerborum leuitas. moxum fert pondus honestum
Et nucleum celat arida testa bonum.

AReq pcedat ad textu aliqua sunt premittenda. et primo de causa hu-
ius libri. Unde notandum q pntis libri. sicut et alioz librop quatuor sunt
cause. scz formalis. materialis. efficiens. et finalis. Cui causa materialis si
ue subiectu huius libri est sermo fabulosus in respectu ad virtutes morales.
Causa formalis est duplex sicut et duplex est forma: scz forma tractatus et forma
tractandi. Forma tractandi est modus agendi qui in pposito est metricus. Sed
forma tractatus consistit in cōpositiōe: et explicabit p continuatiōes et diuisiones.
Causa efficiens qd fuisse Eshopus q erat grecus. Ah (vt fertur) pnis liber conscri-
ptus erat. Romo in greco. sed postea iussu Romuli imperatoris romanop suis
trâslatus in latinu. et hoc ppter filios eius quos voluit instrui p doctrinā huius
libri. Causa finalis est duplex. scz intrinseca et extrinseca. Finalis intrinseca est
cognitio eoz q tradunt in hoc libro. sed extrinseca est vt nos p docimēta et fab-
bulas huius libri gradamur ad bonos mores. Dis vissi accedendū est ad formā
tractatus: scz diuisionē libri. Dividit igit in duas partes principales. scz in
partē pthimale. et partē executiū. scz ibi (Dum rigido) pthara pthimallis
potest dividī in quatuor partes. Nam primo autem innuit delectationē et volu-
tate huius libri simul. Secundo tangit causā suscepti operis. ibi. Ne inibi corpore.

tem. Tertio innocat diuinum auxiliū. ibi. Et messis precisi. Quarto excusat se de
facilitate stili. ibi. Herborum leuitas. ¶ Rotundū igit̄ q̄ autor dicit in textu. p̄ his
liber ne dñi est incedus. sed etiā est vultus ad instructionē moris. t̄ ergo p̄t ap-
te subordinari philosophic morali. Est enī duplex poētria. qdā est ad delecta-
tionē tñ. t̄ talis nō subordinat alicui parti philosophie. H̄iā est q̄ ordinat ad
vtilitatem ciuiusmodi est ista. Enī Horatius. Quic p̄deile voluit aut delectare poē-
te. Et ergo est qdā dicit. Et tuuer t̄ p̄sit conat paginis presens. Q̄dō quo nota-
dñi q̄ autor declarat delectationē t̄ vtilitatem huius libelli. Innuit hanc senten-
tiā q̄ p̄ his pagina id est p̄ his libellus debet describere fabulas ad delectationē
t̄ enī virtutes morales q̄ sunt ad vtilitatem. Si aliquis quereret quare autor non
tangit solū virtutes absq̄ fabulis. ad hoc r̄ndet autor. cū subdit. Vulcius arris-
dene. Hā sc̄ia sive vtilia magis determinat sive declarat q̄i sunt depicta re-
bus iocosis. t̄ p̄pter hoc in libello erūt virtutes inserte cū fabulis. p̄mittēdo
sc̄i fabulas t̄ subiungendo virtutes. Tūc ibi orculus iste partē. autor magis de-
clarat vtilitatem libelli dices. q̄ in isto libello est flos cū fructu q̄ faciūt hoīem fa-
uorabilē. t̄ q̄ vult capere fructū capiat. t̄ q̄ florē: florē capiat. t̄ q̄ vtrūq̄ capias
vtrūq̄. Et nota q̄ autor cōparat sermonē fabulosum florē. t̄ p̄ fructū dat intel-
ligere virtutes morales. q̄: sicut flos est modici valoris sine fructu. sic etiā ser-
mo fabulosus est modici valoris sine virtutibus q̄ trahuntur ex fabulis.

Dum r̄igido fudit oxe fūnum. dum queritat escam.
Dum stupet inuenta iaspide gallus ait
Hes vili precliosa loco. n̄tidiq̄ decoris
Hac in sorde iaces. nil mihi messis habes
Si tibi nunc esset qui debuit esse repotor
Quem limus sepelit bisueret arce nitor
Hec tibi conuenio: nec tu mihi. nec tibi p̄sunt
Hec mihi tu p̄odes. plus amo cara minus
Tu gallo stolidum. tu iaspide bona. sophie
Pulchra notes. stolido n̄l sapit ista seges.

¶ Finica parte p̄hemiali. hic cōsequēter autor ponit partē executiū. t̄ p̄t de-
vidi in tot partes quot ponit fabulas. p̄mō autor ponit vñā fabulā cui⁹ dōs
cumētū est tale q̄ stulto t̄ vtilioso nō valeat sciētiar vel q̄ stulti paruipēdūt sciē-
tiā. t̄ hoc ostendit p̄ quādā fabulā de gallo. Nam gallus quādā vice querens
escā fodiendo fūnum inuenit lapidē p̄ciosum iacentē in loco immūdo. cui dixit
gallus iaces in loco vili t̄ immūdo. tu nō es vtilis mihi. sed si auris faber vel as-
sūs gemmarū cupidus te inuenissem: p̄ cū ad splendorē tūsi venissem t̄ hono-
res p̄ciperem. Ego vero escā queror: te nō honorabo. quia tu nō p̄odes mihi.
nec ego p̄sūm tibi. nec de te curo. q̄ amo mīnua cara t̄ vtilia vīdelicet grana
t̄ similia q̄ mihi p̄sunt ad nutrīmētū. Dcīnde subdit doctrinā huius fabule dī-
cēs. q̄ p̄ gallū debemus intellegere stultū. p̄ lapidē p̄ciosum sciētiā vel sapien-
tiā. Enī dicit gallus signū lapidē p̄ciosū. tanq̄ sibi nō valentē neg. vtile. sic etiā

multus spernit sapientiam qd nō reputat cā necessariā neq; villem.

Est lupus est agnus, sicut hic sicut ille flumentum
Tramite non equo querit bteros lacum

In summo bibit amne lupus, bibit agnus in iuso

Hunc timor impugnat verba mouente lupo

Rupisti potumq; mihi riusq; decorem

Agnus vtrumq; negat, se ratione tuens

Hec tibi nec riuo nocui, nam prona supinum

Rescit iter, nec adhuc vnda nitorere caret.

Sic tonat ore lupus, iterum mihi daunna minatis

Hec minor agnus ait, cui lupus immo facis

fecit idem tuus ante pater sex mensibus actis

Cum bene patrises criminis patris obi.

Agnus ait tanto non vix tempore predo

Sic tonat, an loqueris fursifer, huncq; vorat,

Sic nocet innocuo nocuus, causansq; nocendi,

Inuenit, hi regnant qualibet vrbis lupi.

Chic autem ponit aliā fabulā: cuius documentū est, qd malū tyranū poteris de scū inueniāt causam nocēdi pauperibus et impovertibus. Istud nobis inuitū, qd lupū et agnū. Nam quodā tpe lupus et agnus comedēsū, et utrōq; sūtiēti simul de riuo biberunt. sed lupus stetit in parte superiori, et agnus in inferiori. lupus igit cū haustū faceret, erexit se et dixit ad agnū. Tu qd lanā portas in deceptiōnē semper meū offensis insistis. agnus vero ad hanc vocē tremulus: timide rūdit et humiliter. Nonne potes et tremende quare tam asperce mihi loqueris innocētiasq; enī offensas ego parvulus tibi possem inserrere. Et lupus ait. Tu turbas aquas qd inde gustare nō possem. Reditq; agnus. Mirū sunt qd tu dicas: qd cū tu stas superior et ego inferior, quō possum tibi aquas turbare. sed occasiōnē aduersum me queris. sicut qd yule ab amico recedērē. Tunc ergo exasperatus lupus: ait iterū. Tu nimis es garrulus et iurgia meū multiplicare presumis: sicut pater tuus qd nondū trāfactis tribus mensibus de eodē in hoc loco forefecit: qd in te merito redundabit. Et ait miserragnus. Cur sic in me patris culpas refundisq; nondū natuō erā. Sic mihi, rūdes, lupus ait. in oībus et reclamare nō cessas. Irruensq; in cū gurur eius crudeliter apprehendit: et sinez fecit verborū. Moraliter sic tyranū faciunt cū innocentia res vel mortē, cū pīs, siue tūste siue iniuste eos spoliant et opprīmunt.

Quicis iter rumpente lacu, venit obusia muri
Rana loquax, et opem pacta nocere cupit

Dimne genus pessis superat mens dissona verbis
Cum sentes animi florida lingua polit.
Rana sibi murem filo cum federat. audet
Factere sune pedem. cumpere fraude fidem:
Pes coit ergo pedi. sed mens a mente recedit.
Ecce natant trahitur ille: sed illa trahit.
Mergitur ut secum murem deincepsat. amico
Naufragium faciens. naufragat ipsa fidcs.
Rana studet mergi. sed mus emergit et obstat.
Naufragio. vices suggerit ipse timor.
Mihlus adest. in scutum truci rapit vngue duellum.
Hic iacet. a mbo iacent. viscera rupta fluunt.
Sic percant qui se prodelle satentur et oblunt
Discat in autoxent pena redire suum.

Chic avro: ponit alia fabulæ: cuius documentum est. q: nemo debet alteri pri-
metere auxiliū qd̄ cor nō intendit. q: tales bonū dicentes et malū cogitantes se-
pe incidit in laqueos quos parauerūt. sicut invenitur nobisq: murem et ranam.
Mure in ostio molendini sup̄ limen residente. supuenit rana de gurgite p̄gres-
sa et mure salutato. cuius illa domus esset cū interrogavit: quā suā esset r̄dīc̄.
Rogauit ergo rana ipm mure ut ip̄e illa nocte illā hospitio colligeret et beni-
gne recipiceret. Lui mus benignē r̄dīc̄: et eam intrare iussit: et adduxit eā superi-
us. factaq: hora cene apposuit ei grossam farinā et minutā: et rogauit eā diligē-
ter ut comederer ea q: haberet dicens. q: si meliora essent in domo mea: libens-
ter apponere ea. Et placuit rane locus et cibus. sed cū potus diu expectatus
nō venit. rana potare assuerat: tristis recedit. et potū deesse egre tulit et dixit q:
mallet esse sub molendino absq: tali cibo q: supra sine potu. Lui mus aut mole-
stum sibi esse q: oblata sibi nō placeret. et iurauit se nunq: vna nocte tam bene-
p̄curasse cibū: et de impensa se velle recipētione habere dixit. Talibus iug-
tur auditis rana dixit et r̄dīc̄ q: si seculi ad sua vellit trāsire. sibi reddere velle
cibū cū potu administrans in copia. fauensq: mus dicitis eius se p̄mitit kurū.
Mancitraq: facto aggressi sunt iter. et rana p̄ prati recepit se ad flum mure
comitante. erat aut̄ aqua plenior: et via muri difficultis volcbaro: de s̄istero: sed ip̄z
rana conforceauit et in vicino domū suā esse dixit. Tandem itaq: prato a mure vix
superato: venerūt ad flum: et ait rana. Nec trāsuda est nobis aqua. ut vlt̄ris
et ripa nos recipiat in qua est domus mea ad quā tendimus. Jesus igit mus
et lōga via attenuatus: ad ranā sic inq̄: amicitia tuā inire p̄do. sed hospitium
tuū adire nequeo. q: adhuc grauis via est: et aq: istis me comittere nō audeo.
ait ergo rana. Turpe est modo desistere et viā bieue p̄ficere. q: sufficius es et de-
biliis. ego fortior: iunabo te ne in aqua deficias. sic ergo faciamus. filiū nobis al.

bigabūnus, tu in collo et ego in pede et trahendo remeabo. sicut rana dixit et mus
re verbis optauit. ipsa itaq; in medio fluminis iā positis rana loquac exclaims
vit. Ego cōfusa nūmis meis viribus iā deficit et ad profundū ducor peritura spōs
teq; se mergēs muri machinata est naufragiū. Mus aut rana trahēte iā secūz
submersus. sorsū tñ rediēs male geri intellexit. et littus reclītū respiciens. illuc
redire voluit. ortuq; est ibi litigii. illis se diuersas in partes trahentibus. rana
uāq; ad fundū: et mus ad littus redēbat. Dū enī sic distrahit illi. Equila q; foro
et spectatrix aderat miserū diremit duellū mure ynguiibus arripiens et annexā
rana similiter trahens. q; cū sc ad mortē trahit videre. sic fertur locuta fuisse. q;
socio suo parat opprobriū īmerito cadit in laqueū. Allegouice q; ranam po
test intelligi caro humana. q; mure autē intelligitur alia q; aduersus carnē sem
per militat. caro cōcupiscit aduersus sp̄itū: et sp̄us aduersus carnē. Caro enī
nictur trahere aiam ad terrena et carnales delectatōes. Elia vero resiliit ad bo
na opera. et illis sicut inq;antibus vēnit Milius. i. diabolus. quasi bolus. i. mor
sus duop sc̄ corporis et aie. Et aliter sicut tangit in fine littere. Id est rana in
telliguntur dece ptoes bonū dicentes deceptionis intendentes. conantur enī
alios decipere: et sic quandoq; cadunt in insidias quas alijs parauerūt. Sic di
citur in psalmū. Incidit in foueam et.

In causam canis v̄get ouem: sed et arbiter audit.
reddat ouis pane in vult canis illa negat
Pro cane stat milius. stat vultur. stat lupus. instant
Panem que in pepigit reddere. reddat ouis
reddere non deber: nec habet quod reddere possit.
Et tamen ut reddat arbiter instant ouis.
Ergo suum. licet instant h̄tem. praeuendit amicum
Et bozam patitur vellere nuda suo.
Sepe fidem falso mendicat inertia recte.
Sepe solet pietas criminis arte capi.

Hic autem ponit alia fabula dicens. q; quodā tpe canis traxit ouem in causa
pro pane q; se dixit illi concessisse. sed ouis hoc factū negauit dicens se nāq;
panem a cane mutuasse. Iudex ergo si testes haberet huiusmodi rei vel fide
sūssores canem interrogauit. Qui dnos testes noiauit lupū sc̄ et miliu. Et in
der ab illis veritatem requirit. Ne illi testimonium veritatis dederunt: q; panē
habere sperabant in oue si damnaretur. Iudex ergo precepit oui quatum de
debito suo cani iactis faceret: ex quo idoneis testibus conuicta esset. Sed illa mi
sera nihil habuit preter lanam qd dare posset: et hiems erat et canis foriter ins
tabat. Ouis ergo lanā exuens cā cani presentauit et nuda remansit. Canis au
tem hac satisfactione nō ero cōtentus ait: et irruens sup cā falso testibus. sibi
lupo et miluo misera illā miseriōē reddidit. Moraliter sic pueri et fallaces fa
ciunt qñ res alioz appetunt cum suis cōplicibus trahant et agunt qualiter fu
dicioz suis eos subuertere possint.

Et ratione pari fortune munera sumant
Sumunt fedus quis capra iuuenca leo,
Cervus adest cervum rapunt. leo sic ait. heres
Prime partis ero, nam mihi primus honor
Et mihi defendit partem vis prima secundam
Et mihi dat maior, tertia iura laborum
Et pars quarta meum nisi sit mea ruinit amorem
Publica solus habet fortior, una premens
Ne forti societ fragilis vult pagina presens
Nam fragili fidus nesciat esse potens.

Hic auctor ponit alia fabula: cuius documentum est. qd holes pauperes qd sibi
parue potentes no se debent sociare potenteribus qm potentes semper volunt ha-
bere partem meliore. Istud nobis inuit qd leone capra vacca roubet. Ista ait omnia
malia compactum fecerunt inuicem qd quecum rapina eis occurreret illam inter se
dividere. Accidit autem qd capiebant cervi qui in quatuor partes diviserunt
qua divisione facta dixit leo. ex quo rex sum. ideo ratione nobilitatis et regalis
dignitatis prima pars erit mea. scda pars etiam erit mea qd fortior, vobis sibi.
certa vero pars miseri ture debetur qd vobiscum laborant. quare vero partem
si quis rapere voluerit meus no erit amicus. Quibus auditis alia animalia timore
leonis totuilla fugierunt et nullam partem acceperunt. Moraliter qd leone in-
telliguntur potentes. et per alia animalia intelliguntur impotentes. Si autem
contingat qd pauperes habent aliquid dividere cum potenteribus: potentes ac-
cipiunt pro se partes meliores.

Nat canis ore gerens carnem caro portigit vmbram
Umbra coheret aquis has canis vnguet aquas
Spem carnis plus carne cupit plus fenoze signum
Fenoze os aperit, sic caro spesq; perit
Non igitur debent pro hanis certa relinqui.
Non sua si quis amat mox caret ipse suis.

Hic auctor ponit alia fabula: cuius documentum est qd homo prudens non de-
bet dimittere certa quibus sunt modica p incertis qd reputantur magna. qd modica
res certa plus valent qd magna res incerta. Juxta illud. plus valent in manib;
passer qd sub dubio grus. Istud nobis inuit fabulose qd canem qd natauit qd aquas
frustram carnis in ore gerens: et vidit in aqua vmbra carnis maiore qd erat frustrum
qd habebat in ore. et sic ipse cupiens illud frustum magnum aperire os ad ca-
piendum illud. et sic tandem cum os aperuit amissit tam carnem veram qd um-
bram carnis. Allegorice p carnem intelligitur homo parcus vel avarus qui
multitudine querit bona aliena. et quos contingit qd talis ex nimis cupiditate

amittit bona p̄pria. Et aliter p̄ conē possumus intelligere hoēm q̄ dūmīlo ve
ro bono inheret bonus terrenus q̄ sunt tanq̄ ymbre. et q̄ feliciter h̄mōi nō que
rit n̄i in bonis terrenis. ideo finaliter remanet vacuus eo q̄ ip̄o moriēre sum
mū bona nō quesuit. yñ bona tēporalis dimitit moriēs in manus aliorū. et sic a
se transeū bona tēporalis sic acquista. et sic aq̄q̄tū bona sempiterna.

Emina dum nubit fuci vicinla gaudet
Vir bonus et prudens talia verba inouet
Sol pepigit sponsam ad iouis aures terra querelas
Pertulit. et causam cur foget egra dedit
Sole necoꝝ solo quid erit si creuerit alter.
Quid patiar quid agat tanta caloris h̄yeins
Hic prohibet sermo. letum prebere fauorem
Qui male fecerunt vel inala facta parant.

Hic autor ponit aliā fabulā. q̄ quodā t̄p̄e fur duxit yxorē ad ciuīs nuptias
vicini cōuenērūt gaudētes et letātes. q̄d ydēs q̄dām yir discretus p̄tulit hanc
fabulā. Quodā t̄p̄e sol debebat yxorē ducere: vt filios cōformes p̄curaret. q̄d
audiēs yniuersa creatura p̄ terrā cōsiderās periculū q̄d inde esse yeturū: dis
xit ardore ynius solis yir tollerare possum⁹. qd ergo erit si plures soles noui
nascerent. et clamās in celū querulis vocibus iouē lumenī dūlū inuocauit. qua
tenus in cōmodū amoueret. Juppiter igit̄ cōmotus piecepit soli sine yxorē p̄
manere. quasi diceret ille yir discretus. **O** vos boni vicini res yestras p̄dītis p̄
tū yñū furē. qd ergo erit si fur alios fures generaret. quare multū insipiēter
agit̄ q̄ ad nuptias ciuīs quenit̄ gaudētes et letātes. Ista fabula docet enī
moraliter q̄ melius est habere yñū p̄ncipem q̄ plures. nam si plures sint q̄
libet sibi vendicabit honorē et seruitū quibus sufficere nequeunt subdit. et illis
p̄ honore discordātibus nescit populus cui adhēreat. vel sub quo tutius yñet
et inde oriuntur rapine/homicidia: et alia plura mala.

Ecta lupum cruciat via. gutturis olle retento.
Mendicat medicam multa daturus opem.
Grus promissa petit. de fauibus olle reuulso.
Cui lupus an biuīs inuncē tut a nico.
Ponne tuum potus in orsu p̄cīdere collum.
Ergo tibi inunus sit tua vita meum.
Pul prodēst prodelle malis. mens prava in malorum.
Immemor accepti non timet esse boni.

Hic autor ponit aliā fabulā. ciuīs documentū est. q̄ nō expedit malis. hoīb⁹
benefacere. q̄i sunt ingrati et bñficioꝝ imemoires. et istud nobis h̄mōi p̄ lupū et
gruem. Quodā t̄p̄e dū lupus sumptis carnib⁹ os rodret. particula ossis guta

turi eius inhesit et magnus dolor intulit. Lupus ergo potes in curia leonis regis. ut poterit sumus propositus regis fecit oes bestias congregari speras ab aliquo sui doloris et periculi precipere medelam. quod si aliqua bestia habuerit arte medicina quam suo dolori poterat subuenire. adducra est itaque grus ad lupi infirmi partem. quod salutiferum lupo permittit medicinam: si de mercede eius certificata. Lupus ergo his verbis consolatus dixit se in tanta necessitate non velle parcere divitiae. Promittit ergo munera magna. dummodo consequi posset sanitatem. Huius ergo collo suo in gutture lupi immissus: causa doloris eduxit. et sic lupus sanatus. Quo facto grus exigit a lupo promissa. Cui respondit lupus. Non magna mee pietatis munera receperisti. dum de gutture meo caput tibi sanum emisi. si ergo sapiens es: hoc munere contenta foras. cu tu manifeste scias gruinas carnes me maxime desiderare in ista infirmitate. Moraliter per gruam intelligitur pauperes et impotentes: quod sunt sub potentioribus. videtur enim potentioribus per pauperes sufficienter mercedem recipiunt per labouibus suis; in hoc et eos vivere permittuntur bona residua que habent non usurpant.

De partu querulam; verborum nectare plenam;

Pro cane inora canis suscipit ede canem.

Hec abit illa manet. hec cursitat illa quiescit

Hinc tamen a partu rumpitur illa quies.

Illa recedit reddiqz sibi sua tecta precatur

Obserat hec aurem. nec minus aure domum

Plus prece posse minas putat hec plus bella duorum

Rescit posse minas plus prece. bella minis

Cum dolor hanc armat. plus matrem filius armat

Cedit sola gregi. causaqz iusta perit.

Non satis est tutum mellitis credere verbis

Ex hoc inesse solet pestis amara sequi.

Dicit autem ponit a fabula. et nemo debet fidem adhibere blasphemis. et si nos invenimus per capitulum. Quodam enim tempore canicula instante tempore partus cum aperum locum pariendo non haberet. rogauit altam caniculam ut ipsam in hospitio recipiat donec catulos suos in lucem protrahat. quod precibus eius accedentes ipsam ad domum suam intrare permisit. Partu vero cōpletio mortuus iussit ut alius sibi hospitium inueniret: quod angustia domus eam sustinere non posset. Illa per partum adhuc languida: instat et rogat ut cam patiat donec catuli ludere possint. hospitiorum precibus cōcessit quod optauit. Post hec vero cum catulos ludere videret. iterum eam monuit ad aliud hospitium accendendam. sed tunc mater catulorum ait ad eam. Quo alio potes talia loqui et ut nos rigore ex iactu gelidus boreas nubes voluat et glacialis pruina omni bestia costringat. sed age misericorditer nobiscum. et humane tolerando nos usque ad amena estatis tempora cum eire potuerimus et diuerrerc. hospita iterum placata usque ad estatam eam tolerauit. facta ergo estate iussit illa sine omni contradictione.

nis res
aliqua
rte me
rni pū
up⁹ er
tuitis.
is ergo
Quo fa
tis mu
s esse
maxime
s et ima
res sus
ntur bo

et ione domū suam vacatq. qd nec piece nec precio ipam de cetero pati vellit.
Eidens ergo qd piece nū amplius saceret incepit minari i alt. Debilis est sa
cis vestra potestas. et mirū est si putetis qd sola nos oēs expellere potestis. meo
ergo cōsilio verbis vris parcatis. qd fortes mō sunt catuli nri et feroces. qd si mi
nari volueritis vobis ve pellibus vris. et domus quā vestrā esse dicitis in
nōs veniet vus. Moraliter sic callidi simplices quosq; decipiūt. et blādis adu
latōib; pūo eos supplātāt. post hec bonis suis et domib; coa violēter elimināt

Qum nūe candet humus. glacies dum sopit aquarū
Cursus. et in colubruin turbida seuit hyens
Hunc videt hunc reficit hominis clementia. ventum
Temperat huic recto. temperat igne gelu.
Dicit serit virus coluber sic toxicat edeūt
Hospes ait. colubro non redditurus abi.
Non exit coluber nec vult exire sed heret
Amplexensq; virum sibila dura mouet.
Beddere gaudet homo neq; pro mette venenum
Pro fructu penaūt; pro pietate dolunt.

Hic autor ponit aliā fabulā. cuius documētū est. qd homo cauebit mali ho
bus beneficia impēdere. qd mali p beneficiis impētis freqūēter mala impēdit
sicut nobis innuet p colubru. Quodā tpe coluber roganit quēdam virū ut ipm
frigore magno instātē in hospicī recuperet. ut sic frigiditatem tolerare posse.
Ille vir bonus cōpates colubro recepit. cū in domū suā posuitq; cū ad ignem
Coluber itaq; sic calefactus incepit emittere venenū suū et intoxicauit iocū do
mū. quapropter hospes precepit colubro ut domū suā exiret. et amplius nō re
uerteret. Coluber autē nolēs exire amplexus est virū. et q; suo infecit venaeno.
Allegorice p colubru potest intelligi carnalis delectatio qd sū souetur et admis
titur venaeno suū fundit. et sic hospitē sez hoīem qui eam admittit p peccatū in
toxicat. et quāto plus moriatur. tanto diffīcilius expellit. et tandem homo ad expel
lendū efficitur impotens. Moraliter p colubru intelligitur hoībus prauī et mo
grati reddentes mala p bonis. sicut fecit coluber.

Audet asellus apnum risu tentare proteruo
Audet iners forti discere frater aue
Vibrat apex pro voce caput. nam verba superbit
Beddere. sed dentem hic tenet ira trucem
Sustamen ista monet. vilem dens nobilis escam
Spernit. desidia tutus es ipse tua.
Non debet stolido ledi prudentia risu.

Non stolidis doctum debet adire locis.

Dic autem ponit alia fabula, cuius documentum est, quod stolidi et indocili non debet deridere doctos viros et prudenter, neque debet offendere derisionibus. Istud invenit nobis per apium et asinum. Quodam enim tempore asinus obviauit apio et incepit ironice loqui ad apium et ipsum subsanare suis derisionibus dicentes. Hisper bone frater aue. Hisper audies illam salutationem ironica non respondeat et mouebat caput, quod dedit gnatibus ridere et irascebatur in tantum quod tolerare posset ne asinus suis dentibus vulneraret. Dixit hec verba asino. Deus deus spernit escam valem et desiderium, quare tu propter tuam desideria et vilitatem es tutus. Moraliter per asinum intelliguntur seculares et indocili, per apium intelliguntur religiosi et litterati quod sepe derisiones et detractiones a secularibus et indocili patiuntur: quas patiuntur et lete suffert, re debent, quoniam inde magnum consequuntur premium.

Rusticus urbani inus murem suscipit ede
Ut secum comedat, mensaque mente in inoz
In tenui mensa satis est in innensa voluptas
Nobilitat viles frons generosa dapes
Facto sine cibis, urbani rusticus audit
Urbani socius, tendit ad urbis opes
Ecce penitus subeunt inseruit amicus amico
Inuigilant mense, fercula mensa gerit.
Emendatoque cibum condit clementia vultus,
Conutuam faciat plus dape frontis honor
Ecce sere clavis immunitur, hostia latravit
Ambo timent fugiunt ambo nec ambo latent
Hic latet, hic tenebras cursu mendicat inepto,
Adheret in uro reptile in uris onus
Blanda penitus clauso parcit fortuna timenti
Ille tamen febit, teste timore tremens
Exit qui latuit timidum sic lenit amicum
Gaudet carpe cibos hec sapit esca fauum
Fatur qui latuit, latet hoc in melle venenum
Fellitumque metuim non puto dulce bonum
Quam timor obnubit non est sincera voluptas
Non est sollicito dulcis in ore cibus

Rodere malo fabam q̄ rodī perpetē cura
Degenerare cibos cura diurna facit
His opibus gaudē qui gaudes turbine mentis
Pauperiem ditat pax opulenta meam
Hec bona solus habe que sunt tibi dulcia soli
Dat p̄cium dapibus vita quieta meis
Finis verba redit. p̄eponit tutā timendis
Et qui summa timet tutius imma petit
Paupertas si leta venit tutissima res est
Tristisq; imminens pauperat v̄sus opes.

Hic autem ponit alia fabulā. cutus documentū est q̄ melius est possidere pen-
ca cū libertate et securitate: q̄ multa cū servitute et timore. Istud designat nos-
bis q̄ mures duos. quorū v̄nus est silvester: alter v̄banus. Quodā t̄pē n̄us illi
vester receperit in domū suā mure v̄banū et sibi prandii de suis cibariis q̄ habe-
bat fecit. q̄ licet modica erat et minus preciosa: habebat t̄q̄ cū eis securitate et li-
bertate. Quadā autē v̄c cū ista cibaria muri v̄bano nō placeret: redire voluit
ad ciuitatē: et duxit sechū mure silvestrē et intraverit quoddā celarii: q̄d in cim-
ctis bonis sibi cōp̄etib⁹ abūdabat et p̄nguis et delicata faciebat communia q̄
placuerit muri silvestri q̄ dixit sc̄ nō velle redire ad nemus. sed potius manes-
re in ciuitate v̄bi abūdabat deliciis. q̄d adhuc periculorū et aduersitatis sibi immi-
nentis erat ignarus. Cū autē sibi duo mures comedērūt deliciose et gaudērūt. su-
p̄uenit famulus domus. ad cutus ierottū pre nūmio tremore abo mures de suis
mēla fugerūt. Mus autē v̄banus q̄ erat sibi bene notus ad locū satiū nūc fugit
sed mus silvester angulorū ignarus: quo fugeret vel latitaret locū nō inuenit.
Id tamē obscura currebat adherēs pedibus suis parvūt: donec famulus ex-
ret. quo recedēt ad mēsam sume reuerit. Sed mus silvester tremens et territus
estq; tristis in fine mēse sedit. Cui mus v̄banus dixit. Cur sis sedes ad mensam
eritis: comede et gaudē. ista cibaria melle sūt dulcia. Rāditie mus silvester. ve-
re sub hoc melle latet v̄nenā: nec p̄hē esse dulcia cibaria: q̄d tali timore sūt mel-
lita. nec est sincera voluptas quā rātus timor obscurat. nec posset esse cib⁹ dul-
cis in ore sollicito. tu q̄ bona mīhi ministratis: sed mala et p̄icula q̄ latet nō reue-
lasti. Ego puram tecū v̄luere in securitate deliciis. et nūc v̄dico multiplices can-
fas tue miserie. Oportet enī te timere hoīes et carros q̄ dīc ac nocte tibi insidiā-
tur. q̄d v̄e vobis si in man⁹ catti scideritis. sūt ergo bona v̄fa vobis. simul et ma-
la h̄c q̄ natura cōcessit. mīhi autē nec cōmoda multa dedit natura: nec magna
mala cōtulit. His itaq; dictis et similib⁹ mus silvester redit ad locū suū p̄istū
per hāc fabulā significat moraliter. q̄ melior est paupertas libera et secura q̄d
vitie periculose et inanis gloria q̄ magis cū timore et dolore possideantur.

Dum vulpes aquilam pro capta prole pertungit
Melle p̄cium. p̄edam reddere nescit aut̄s

Preda gemit. n̄ dīq̄ timet cibus esse gulosi
Sed redimit natos utilis arte parens.
Arborem vallat stipulis & vimine truncum
In stipulam docio porrigit oxe faciem.
In pullos aquile corsurgit copia fumi
Hanc tamen & vulpem prouida placat avis
Non sic quis studeat. quia maior obesse minor
Cum hinc maiori possit obesse minor.

Chic autem ponit alia fabula: cuius documentum est. q̄ dūites & potentes non debet inferre nocumētū impotētibus. q̄ sepe pr̄tingit q̄ impotētes magna fasciā dāna potētibus. sicut de vulpe & aquila. Quodā cni t̄pē vulpes habuit p̄les: quas videns aquila vñi carū apprehēdit. ad quā clamorē matr̄ egrē dicas extra suā cauernā aquilā hūlīter piccabat ut suos paruulos dimitteret qd̄ cōsentire noluit se dicens habere pullos esurientes qbus p̄ eſca cōſcne ne cessari. & illo dicto statim n̄dū p̄cūt aquila: vulpe post cā clamante ut paruulū ablatū restitueret. Cum autē p̄cibus & clamoribus nihil p̄ſiceret vulpes ad solitas artes se cōvertit: & acceptis stipulis & lignis ſiccis arborē in qua ſe debat aquila cū pullis ſuis cōcūdedit igne. quo ſuppoſito ad aquilā dixit. Salua nunc te & pullos tuos ſi potes. Quibus auditis aquila ſup pullos suos pietate mora roganit p̄ eis vulpē ut arborē nō cōbureret & paruulos ſues adhuc ſanos recuperet. Moraliter q̄ aquilam intelligunt ſupbi & potentes q̄ pauperes n̄iuntur opprēmēre. nec eos ad ſe clamantes exaudiat. ſed dū yenerit diuina vltio vellent vñiq̄ ſe pauperibus ablatā restituiffe.

DEs aquile predo testudinis: aera ſindit
Hanc ſua concha tegit. cornua longa latent
Hoc inonitu cornix aquilam prenuntit. ineptum
Fers onus. ac fiet utile crede mihi
Quod geris in concha cibus est tibi. ſurripit illum
Concha cibum. concham frange cibisq̄ cadit.
Ut concham frangas. non viribus utere ſensu
Hanc ſi celsa cadet. ſaxe ſrangit hunius
Deſe ſtultus homo ſubuersus turbine lingue
Corruſt. & fortes iſta procella apit.

Chic autem ponit alia fabula: cuius documentum est. q̄ pauperes & impotentes ſc̄pe faciā ſubtilitate & calliditate qd̄ fortes & potentes viribus p̄ſiccre nequeunt. Iſtud enī ostēditur nobis q̄ testudinē & cornicē. Quodā enī t̄pē aquila ſe ea mare ambulat p̄ſicrōis cauſa. ſed nullo inuētor apuit concham q̄ testuſ

dinem intus habebat. hanc ergo vnguis rapuit et ad littus denerat ut ibi te studinem suis usibus applicaret. sed concha que indurata erat: nec vnguis nec rostro frangi potuit. et sic nec vi nec arte te studinem habere potuit. *Comix* ergo que aderat videns aquilam frustra laboare accessus proprius et dixit aquile. Si me permittas tecum habere partem testudinis monstrabo tibi modum et viam acquirendi hanc escam. quod cum aquile placuerit ait ei cornix. tu sublimi me volare debes. et sic de altitudine prolixias coquam ex vnguis tuis ad terram perrosam: et tunc fracta testa cibum accipies. Aquila igitur approbat cornis consilium: et in sublimi volitans testudinem ab vnguis demisit: quod cornix subtilis expectans protinus rapuit. et sic aquilam esurientem defraudauit. Moraliter intelligitur quod homo non debet credere verbis quorundam. Iqr. sic homo sepe decipitur sicut aquila decepta fuit.

Vulpe getente faine. corvum gerit arbor. et escam. **O**re getens corvus. vulpe loquente silet. Corvus decole decens. cygnum splendore preibis. Si cantu placeas. plus aue quaque places. Credit avis. sicutque placent preludia lingue. Dum canit ut placeat caseus ore cadit. Hoc fructus vulpes. insurgunt tedia corvo. Asperat in medio damna dolore pudor. Fellitum patitur risum quem fallit inanis. Gloria. vera parit tedia falsus amor.

Nic autor ponit alia fabula: cuius documentum est tale. quod illi desiderat latitudinem vanam et transitoriam gloriam: sepius incurrit damnum et opprobrium. *It* stud significat nobis fabulose quod corvus et vulpe. Quodam enim tempore quodam corvus. vnu pingue casei furatus erat. quod ad illuam reuersus in summo queru sedebat. Cedit igitur quod vulpes curiosus venit sub arbores dicens. O come tu es valde decoris. immo tu excedis cygnum in splendore. si ergo vox tua esset dulcis et sonorans esset avis in tota illua tibi similes. His igitur laudibus corvus est deceptus. et ut ampliores laudes posset promerari: incepit cantare. et sic casei quem rostro tenebat amissit. et sic caseus ad suam venit quem statim vulpes rapuit. Moraliter. quod cornis intelliguntur leues et minus prouidi hoies: quod falsis adulatioibus qures suas ne comedantur: et vanis gloriantur laudibus. et tales sepe falluntur.

Initit miserium grauitas annosa leonem. Inglaciatur corpus corque senile gelu. Instat aper pensans veteri pro vulnera vulnera frontis cum telo taurus utroque fodit. Seuit asellus iners. et frontem calce sigillat.

Hec solo gemitu vindicat acta leo;
Omnia que vici me vincunt omnia, dormit
Uis mea, dormit honor, dormit honoris opus
Cui nocui nocet ille mihi, multisq; pepercit
Qui mihi non parcunt, pro pietate nocent.
Hunc timeat casum qui se non fulsit amico.
Hec dare vult felix quam miser optat opem.

Elia fabula cuius documentum est, q; nemo debet se numeri extollere in prosperitatibus suis, nec debet grauare debilitores, q; si postea ceciderit et debilitas fuerit, debet sperni tam ab ipsis q;bus nocuit et q;bus perfuit, q; cù deficisit munera frequenter solet repere amicicia. Istud nobis declarat p; leonem. Quodam autem ep; p; q;dam leo multum annosus tacebat pri scio in lecto eruditissimis, veneris et sic ei subiecit visitantes, dissimili in studio, et etiam aduenierunt plagetes et ei consolentes, alle autem venerunt ad vindicandu et irritandu iniuriu quondam a leone ipsius perpetrata. Uper enim suis dentibus maxime leonem vulnerauit, et taurus suis cornibus eundem crudeliter trusit, et unus piger asellus calce frontem leonis dido vulnere sigillauit. His ergo molestis eger ille fatigatus, eas solo gemitu vindicauit. Dixit itaque tristis et gemens, ola q; prius vici tam me vincit, quia deficit vis mea, et ideo perit gloria mea, et nullus honor mihi exhibet, et ideo non tamen ille bestie sequitur me q;bus fui rigidus et durus, sed nunc indifferenter me sequitur et illi quos prece et quos despici. Moraliter p; leonem intelligunt, potentes, et p; alia aialia intelligunt minus potentes q; fortuna muta inferunt his q; potentes fuerunt cōsimilia mala, et interdum mala p; bonis.

Urmuris et caude studio testatur amorem.
Nunc lingua catulus nunc pede calcat herum.
Gaudet herus comitos canem comitemq; ciborum.
Efficit, alludit turba ministra canit.
Arte pari similesq; cibos similemos fauorem.
Lucrari cupiens, inquit asellus iners.
Me catulo preferit virtus atq; utile tergum.
Nec fructu placebo, sed placet ille sociis.
Ludam lude placens, sic ludi tempore visco.
Ut ludo placeat, ludit et instat hero.
Blandiri putat ore sonans, humerisq; priorum.
Pressis mole peduni, se putat esse pium.
Clamat herus, vult clamor opem, subit odo clientum.

Multa donat multo verbere clava reum.
Quod natura negat nemo feliciter audet
Displacet imprudens unde placere putat.

Hic autem ponit aliā fabulā: cuius documenta est. q̄ stulti et imprudētēs sepe crepāt placere prudētib⁹ p̄ ea q̄ magis displacet. Quodā enī tpe qdā vir di-
ues canē habuit multū sibi charū: et sepe solebat canis applaudere pedib⁹ cau-
da et ore. Et dicit ita q̄s asinus illa q̄ siccāt p̄ canēt et cogitauit q̄ simili ludo cōsimi-
les cibos et fauorē apud dñm p̄mereri vellet. Dixit enī intra sc. Ego sū fortios
et utilior cane q̄ plus placet loco et ludo q̄ ego fructu et utilitate. Volo etiā lude-
re ut sic dño meo placeat: et cibos delicatos accipiā. Accidit igit̄ ut ip̄e interesset
ludos aliēs supra dñm sū pedibus. mouēs aures caput et caudā. ut a cane dis-
dicerat dño suo sic placere sperauit. sed dñs p̄territus cepit clamare. quare ser-
ui occurrētes et dño subueniēt et asinus rudiētē fūstibus iuadit. et ludi qb⁹ che-
rus fieri voluit grauiter cōfundit̄ sic etiā tractātes ut vir semivitius euaderet.
Moraliter. sic stulti cupiētes p̄pūa naturā fallere intromittit̄ se de talibus q̄
natura eis nō cōcessit. et sic ibi sunt iuniores et facit se confusos.

Lrigida lopito blanditur silua leoni
Cursitat hic inutrum ludere prompta cohors
Præcessus mure leo murem capit. ille precatur
Ille præcēm̄ librat. restitit ira præci
Hoc tamen ante mouet animo. quid mure perempto
Laudis enes. summos vincere parua pudet.
Si nece dignetur leo murem. nonne leoni
Decēsus est. muri ceperit esse decus.
Si vincat inimicū summus. sic vincere vinci est
Vincere posse decet. vincere crimen habet.
Si tamen hoc decus est et laus. sic præcere laus est
At decus hoc inimico fiet ab hoste munus.
De præcio vicii pendet victoria. victor;
Tantus erit. vicii gloria quanta fuit.
Mus abit et grates reddit si reddere possit
Spondet opem. solus fit moxa parua dies
Nam leo rete subit. nec prædest vitibus uti
Sed prædest querulo murmure danna loqui.
Mus redit. hunc ceperit. cernit loca vincula rodit.

Hac ope pensat open. sic leo tutus abit
Rem potuit tantam muris prudeutia dentis.
Cui leo dans veniam se dedit ipse sibi.
Tu qui summa potes ne despice parua potentem
Nam prodesse potest. sed quis obesse nequit.

Chic auctor ponit aliā fabulā: cuius documentū est. q̄ dūtes & potentes debent pauperibus misereri. & si pauperes in paruo delinquerēt: debent dūtes eos indulgere. q̄ potuerunt in posterū pauperes dūtibus prodesse. Istud nobis declarat p̄ leonem & murem. Quia quodā t̄pē quidam leo dormiuit in ne more vbi mures circūdīcāt curvabāt ludentes. Accidit asit q̄ quidam mus easū leonem tētiḡt. & sic somnū eius turbauit. Leo igitur excitatus apprehendit murem: cui mus ait. O leo tua nobilitas mihi parcat. quia non malo animo sed mihi casualiter hoc accidit. Id est itaq; mus veniam. Leo igitur misericors dīa motus dīmisit murem illesum. cogitans intra se q̄ esset sibi parua gloria si murem dāmnavit. Contigit autē postea q̄ idem leo transiens p̄ illuam cecidit inlaqueū. qui non potuit laqueum suis dentibus dissoluere: & sic se ab illa casu liberare. Et ergo emisit rugitus & strepitus querulosos. quibus auditis venit supradictus mus cui leo pāus pepercit. videntq; leonē laqueatū & eum cognovit. & recordatus est beneficij leonis & corrosit & dissoluit cordas resistis sue laquei. quibus dissolutis leo liber abscessit. & vt dicit auctor. ille leo dans grates muri dedit seipsum ad nutum muris: eo q̄ mus liberauit eum a morte.

C Moraliter autem sic potentes non debent spernere debiles & impotentes: quia licet pauperes & impotentes q̄nq; nō documentū inferre possint. q̄nq; tamē possunt potentibus prodesse.

DOrbi mole facet inluus matremq; precatur
Ut pro se superis det sacra detq; preces
Mater ait in i nate deos & sacra deorum
Lessit̄ recolunt impia facta dei
Criminis vltor̄ pensant pro criminē penam
Dum sacra turbares pena timenda fūis
Te cogit timor̄ esse pium te pena fidelem.
Hic timor̄ hec pietas cum nece sera venit.
Qui maculat vitam cur inmundas incolit aras.
Quem sua facta premunt cur aliena leuent.

Chic auctor ponit aliā fabulā: cuius documentū est. q̄ illi q̄ p̄ totā vitā sub lpile & crudeliter vixit̄ sine cū viderit mortē iminere sepe frustra iuocat dūtū amīliū. Istud nobis p̄ milū declarat. Quodā enī t̄pē milū in magnā cecidit egri cūdīmēta q̄ desperauit de vita. Rogatus igit̄ matrē suā. vt p̄ sua sanitate iusa.

vellet intercedere. Lui mater ridet. O fili tu lelli deos et sacra deos. et ideo dum
recoluit et ad memoriam reduxit tua piana faceta. viuare dabis tibi penam tuis me-
ritis cognitam. sed quia infirmus es imploras auxiliis deos. sed nimis tarde. quia
hec pena timida fuit quia peccasti. unde timor et cogit nunc esse peccatum. et pena co-
git te esse fidelis. sed timor et pietas nimis tarde aducuntur. Moraliter. leviter cri-
minosus cum viderint monte iminere invocat utros sanctos et religiosos ut ipsi inter-
cedant pro te pietatis apud summum deum. sed timendum est quia hoc est nimis tarde.

Abulula nata sequi mores et pingere vitam
Tangit quod fugias quodque sequaris iter
Rege carens nec regis inops. sine lege nec exlex
Abloque iugo gessit attica terra iugum.
Libertas errore carens se sponte coegit.
Et pudor ob legem fortior ense fuit.
Ne libitum faceret. regem plebs libera fecit
Et que non potuit pellere iussa tulit.
Rex cepit lenere bonos punire nocentes
Quaque leuanda leuans queque premenda premens
Hos onerat nouitas ciues. in lege nouella
Quod leuiter possent vir potuere pati.
Urbe in triste iugum querula ceruice ferentem
Eshopus tetigit. consona verba mouens.

Chic autor ponit aliam fabulam: cuius documentum est. quod melius est ducere vitam
cum libertate quam cum servitute. Quodcum enim tibi holes cuiusdam terre. s. attice erant
liberrimis sed non poterat propria libertate ferre. quare eligerunt sibi unum regem cum
obediebat. sed populus iste prius liber postquam constituerat regem: rex tibi eleuans
bonos et premens malos ita eos coegit quod vir poterat deducere vitam cum magno
timore: quam ante duxerat cum libertate. Concludit autor quod illa gens hec merito
passa est quod fecerat se vilis. Quicquid ergo non contemnit est vita libera merito pa-
titur miseria. Tunc subdit in fine quod iste populus atticis pluries querula vo-
ce deplorauit amissionem libertatis. Et ergo peritus quatuor poterat servire sibi pro
propria libertate. iurta illud. Non sit alterius quod satis esse potest. Per istos holes
attice terre possumus intelligere oes holes vitam liberam et rectam duceres. quass
non sunt contemni subdit se vitios. et sic torquetur continet in conscientis et efficiunt
serui. quod qui peccato se subdit eius scrums efficitur.

Tlini parlat. lini de semine seinen
Nutrit humus. sed aues tangit hirundo metu
Hec ait. hoc semen nobis mala damnna minatur.

Uellite pro nostris semina sparsa malis.
Turba fugit sanos monitus.sanosq; timores
Arguit, exit humo semen & herba viret.
Rursus hirundo monet instare pericula.rident
Rursus aues, hominem placat hirundo sibi.
Cumq; viris habitans cantu blanditur amico
Nam preuisa minus ledere tela solent.
Iam metitur linum iam fiunt retia.iam vir
Fallit aues.iam se conscientia culpatur auis.
Utile consilium qui vitat inutile sumit
Qui nimis est tucus retia iure subit.

Hic auctor ponit alia fabulā: cuius documentū est. q nullus debet contēnere
re consiliū alecrus. q: accidit multotiens q: respuestas consiliū fiunt iuriles.
Vnde frequenter eis malū evenit. Istud nobis declarat q: semen lini seminatū
in terra. & q: hirundinē & alias aues. Nam quodā tpe hortulanus seminavit se
mē lini i agro suo.ad quē hirundo & alie aues cōsueverūt venire p: necessariis.
Hirundo vero p̄ficiens futurū malū premonuit alias aues resistere huic se
minatiōni dicēs. Hoc semē multiplex periculū parabit. ergo euellamus illud
ne malū inde vneurū nobis adueniat. quo auditio alie aues minus prouide hā
rūdiniis consiliū cōnēpserit. quo vīlo hirundo suū genas cōuocauit: & federa pa
cis cū hoībus inaḡit. Erat autē forma pacis q: neutra pars in dāno alterius co
ciparet. & sic hirundines ex signo pacis iu domib; nūdificauerūt. Lēpore ergo
mēllis hortulanus colligit sub lini seminatū. & inde retia & laqueos fabricauit
q: quos tpe hortulanus oēs alias aues capiebat. q: capte recognouerūt q: stul
te ipseuerūt consiliū hirudiniis. Allegorice. q: aues intelligere possumus p̄tōs
res. q: hirundinē vero sp̄iales qui sepe amōnitiones sp̄emētes tandem q: retia
capiuntur & exēno igni traduntur.

Dum nihil auderet petulantēs ledere ranas
Supplicuere ioui ne sine rege forent.
Jupiter huic voto risum dedit ausa secundas
Rana p̄cētes subito sensit in ampe sonum.
Nam ioue dante trabem, trabis iuctu flumine mota
Inmersit subitus guttura rauca timor.
Placato redire metu spectate tigillum
Standō p̄œul regem pertinuere suum.
Ut nouere trabcin per se non posse moueri;

Pro duce fecerunt tertia vota ioui.
Ita iouem mouit. regem dedit. intulit hydram
Hydrus hante gula cepit obire lacum.
Clamitat ecce lacus moritur pie iupiter audi
Iupiter exaudi: iupiter affer opeim.
Ille refert. emptum longa prece ferte magistrum
Vindicet eternus ocia spreta metus
Nos sepelit venter. nostri sumus esca tyranne
Auerter cedis onus redde quietis opeim
Dmne boni precium nimis dilectum ab hysu
Fitq; mali gustu dulcissim; omne bonum.
Si quis habet quod habere decet sit letus habendo;
Alterius non sit qui sumus esse potest.

Hic autor ponit vna fabulam pcederi. cuius documentum est q; hō
existet in cito statu. nō d; se cito mouere ab illo statu. Itē oē bonū diu vñstatū
nullo amaro pñxissū nequaq; delectabiliter sapit. Hā hō assuefact; in delicioz;
nescit qd est. delicata vita: nūl qñ vta t; vita misera. Istud nobis inuit fabulose
q; ranas. q; quodā habuerit vta multū liberā. q; cū eis nō sufficeret continua
pulsabat p;cb; ipz iouē vt dignaret eis pcedere regē q; regeret eos. Juppiter
est audiēs deridebat eas. secūdario instabat rane p; rege. Juppiter audiēs ro
gatus cap; pñnuo misit eis regē cui obedire deberet: scz trabs q; cū de supiorib;
bus erat p;cipitata quassabat aquā. Strupebat ergo oēs rane i aduētu magni
regis: et ab eius p;specu fugientes in atris suis se occulebāt. postea sono met
gato rane exponere ceperit capita sua et aqua: et veuerit ad salutādū regē.
Et aut vidisset q; rex cap; scz trabs q; se nō moueret dicebat q; ille rex penitus
esset utilis. q; sup; eū residētes vñliter eū pedib; pculcabāt. Tūc itē rane ro
gauerit iouē p; nouo rege dicētes illū quē miserat iuppiter lignū esse t; oīno
ignax. Juppiter ergo cū idignatōe misit eis colubī mire magnitudis. Colub
ber adit ex ferocitate innata nulli p;pcit: sed oēs quas regere deberet cripnū
t; ducorauit. Tūc incepit oēs rane a p;specu ei; fugere nō audētes cōpara
re: sed occulite mala sua nūciāt ioui vt auferat regē oēs vñanimiter rogabāt.
q; d; auditio: rūdit iuppiter. Habeatis regē vñm p; quo lōgo tñe rogatis. t; de
fusio i paces: scz scis in miseria. Allegorice. rane p;nt dñci holes euansib; ita
t; q; spñctes seruire mūtissimo dñio. scz dño nñf; iefu xpo applicat; se seruitio et
cert; dñi crudelissimi scz diaboli. cui seruēdo torqnt hic i pñctis. t; postea erer
nūliter cruciabāt i iferno. t; si vellēt redire ad pñstum dñz eis nō concedit.

Cipitrem milui pulsorum bella columbe.
Accipiunt regem. rex magis hoste nocet.

Incipiunt de rege queri quod sanus esset
Milui bella pati q̄ sine marte mori
Si quid agas prudenter agas et respice finem
Ferre minora volo ne graviora feram.

Dic autem ponit yna alia fabulā: cuius documentū est. q̄ in c̄ t̄pē debemus respicere finē agū nostrō. cuius ratio est: q̄i accus nostri nō redduntur boni nisi ex bonitate h̄mis. Aliud documentū est q̄ de duobus malis minus malum est eligendū. Istud innuit nobis fabulose q̄ colubas. Quodā enī t̄pē columbe habebant guerras contra milūs: cui volentes resistere eligerunt regē sc̄i ac d̄i p̄tē sperantes q̄ accipiter eis parceret: et p̄tra milūs pugnaret. sed accipiter post q̄ rex factus esset p̄sequitur eas plusq̄ milūs rapiēdo et dilacerādo eas. Quapropter colubē p̄ixerunt adūnicē: q̄ melius esset sustinere bella milui q̄ sic interfici a rege et mori sine bello. **A**llegorice. q̄ se committit d̄no peruerso causa defensionis. pdit auxilium qd̄ quesuit. Moraliter. q̄ hanc fabulā innuit nobis q̄ q̄libet in suo statu licet patiatur aliquā aduersitatē illā debet patiēter tolerare. ne postea sibi contingat graviora.

EUre vocante canem. protenso munere panis
Spreto pane canis talia verba mouet
Ut sileam tua dona volunt. furtisq; laborant
Esse locum. panein si sero cuncta feres.
Fert munus mea damna tuum. latet hamus in esca
Me priuare cibo cogitat iste cibus.
Non amo nocturnū panem plus pane diurno
Aduena plus noto non placet hostis hero
Non rapiet nos vna inshi bona mille discruin
Polo semper egens esse semelq; satur.
Latratu tua fulta loquar nisi sponte recedas
Hic silet ille manet; hic tonat ille fugit
Si tibi quid detur: cur detur respice. cum des
Cui des ipse nota. teq; gulose doma.

Dic autem ponit alia fabulā: cuius documentū est. q̄ nō oībus fides adhibe da est: sed viris cōstantibus et fidelibus. nā qui cito eredit quibuslibet oībus indifferēter cito decipiūtur. et q̄nq; inde magnā patiūtur miseriā. Unde fabula ista vult q̄ nō debemus oībus fidem adhibere nobis munera p̄mitentibus aut etiā dantibus. sed debemus videre causam cur dentur. et ad quē finem tale munus detur. Istud nobis declarat p̄ ynh; furē q̄canē. Quodā enī t̄pē fur qd̄ dam egressus de nocte ad aliquā furtive acq̄uitrendū a casu intravit domū cui

iusdami viri in qua erat canis peruigil q̄ laborauit suis latratis furē effugas-
re. sed fur vi irā canis tēperaret panē ei obrulit. cui dixit. Panem tuū minime
curo quē te ad decipiendū mihi dare cognosco. Scio enī q̄ causa furandi huc
venisti: r̄ ideo mihi piebes panē vt taceā. r̄ vt oīa bona huius domus tecū af-
feres. vnde tuū munus mihi oblatū in grāia mea dāna machinātur. r̄ precos-
gitat me priuare cibo domēstico. r̄ ergo nīs spōne recedas tua furta metis la-
tratis corā oībus manifstabo. Sic moraliter saluatū est q̄cquid bono r̄ fide
ūt̄penditur: q̄ accepit beneficij nunq̄ obliuiscit: ad hoc semper intēdens vt vice
ūmīlēm beneficiorū reddere possit.

Ult̄ lupus vt pareat maturum succula fetum

Sed nō novi curā spondet habere gregis

Sus ait hac curā careas mihi nolo ministres.

Horrent obsequium viscera nostra tuum.

Iprocūl vt tūtos liceat mihi fundere fetus.

Iprocūl hec pietas non erit apta mihi

Pro natis natura iubet timuisse parentētā

Sine dato verbis hic abit illa parit

Tempore non oīnni non omnibus omnia credas.

Qui misero credit creditur esse miser.

Chic auctor ponit aliā fabulā: cuius documētū est. q̄ nō oībus est fides adhī-
beda. nā q̄ credit miseris deceptoribus sepe cōsequunt inde miseriā. Hoc nos
bis declarat p̄ lupū r̄ succulā. Quodā enī t̄pē lupus q̄dam supuētrybi sus de-
beret parere. r̄ t̄pē recedēs iuxta eā obtulit suū serviciū: r̄ ait. Audiu te in p̄tū
laborare: r̄ veni cupiēs tibi assistere. r̄ in tanta necessitate obsequiū fidele pres-
stare. vētras tenere p̄ modeste r̄ molliter suscipiēdo r̄ tractādo. Cui sus
respondit. Si mihi auxiliū re ventisti: nunq̄ melius hoc facere potes q̄ si fe-
stinanter p̄cul recedas. q̄. quanto remotior tanto charior mihi eris r̄ vñlio.
Est enī tūr̄ virū talibus interesse. nā q̄i mater parit: p̄tē pater excluditur et
abesse iubetur: quāt̄omagis aliquis extraneus d̄ excludi a talibus. Moraliter
sic p̄uersis r̄ falsis minime credendū est q̄ malū bono palliant. dulcis enī p̄fes-
tū. sed venena trahit. de q̄bus d̄ in euāngelio. Aemulū ad vos in vestimentis
ouīfūtrīnsecus sūne autem lupi rapaces.

Terra tūnet timor: ille gemit gemītuq̄ fatetur

Tartum. pene perit serus vterorū metu.

Cum tūneat tellus monstrat se monstra daturam.

Hinc homines trepidant r̄ prope stare timent

In r̄issū timor ille redit. nam turgida mures.

Terra parit. iocus est quod timor ante fuit.

Sepē minus faciunt homines qui magna loquuntur.
Sepē gerit magnos causa pusilla metus.

Dic autem ponit aliā fabulā cuius documentū est. q̄ verbōs & presumptuos
sepē minus faciunt & hōles taciti. Cōcludit etiā q̄ ex nimia re sepē evenit ma-
gnus timor. Istud declarat nobis q̄ terrā. Quodā enī tēpē terra emisit magni
sonū & tumebat & tremebat. ppter qd̄ quasi oēs homines tam viri & mulieres
p̄territi p̄ timore perierunt. & cū terra sic tumeret asserebat se paritūlū vñs
monstrū magnū & horibile quale ante non fuit vñsum. & ergo homines & ceteri
animātis trementes nō audebat p̄pē stare ybi terra sic tumebat. postea vero
terra tūrgida & tumida p̄perit mūrē. & hōles hoc audientes q̄ prius tūmerat
ridebat & inuicē iocabant. Est ergo documentū q̄ hōles q̄ multa loquuntur se
pe minus faciunt q̄ qui sunt taciti & pauca loquentes.

Qum grege barbato dum ludit iunior agnus
Tendit in hunc inenti dissona verba lupus
Cur oīdām iīnūndām sequeris plus matre capellam
Lac tibi p̄beret dulcius ipsa parens
Est prope festina. matrem pete munera matris
Lac bibe. nam seruat vbera plena tibi
Agnus ad hec. p̄ia capra mihi lac dulce p̄opinat
De vice matris alit & vice matris amat
Non mihi sed domino p̄odest me v̄iuere. v̄iud
Ult metat in tergo vellera inulta meo
Ergo mihi p̄estat nutriti lacte caprina
Quam lac in matris amans. mergar in ore tuo.
Dimnes vīncit opes securam ducere vitam
Pauperius nihil est q̄ miser v̄sus opum
Nil melius sano monitu; nil peius iniquo
Consilium sequitur certa ruina malum.

Dic autem ponit aliā fabulā: cuius documentū est tale. q̄ nihil melius est bo-
no cōsilio. Imo q̄libet prudēs d̄ sequi bonū cōsiliū. Etia inuidit & loquēti de-
ceptōne nō est credendū. Istud declarat nobis q̄ lupus & agnus. Quodā enī tēpē
ouis q̄dam cōmisiit cūdā capre agnīculū subi nueriendū: q̄ vberibus capre con-
suctusq̄ grege capriar̄ illas & pascus frequētavit. Lupus autē videns hunc
agnū in caprone audēs cū inuadere ppter hyrcū. dixit dolose talia verba ad
eū. o tu agne cur abulas cū ista ferida capra matre tua dimissa. Meo igit cōsili-
lio ad matrē redibis q̄ scrūst ubi plena vbera. Agnus ad hoc sapienter rūdit.
O lupe ego nō sū mīcīflūs sed d̄hōalterī subiectus sū. & q̄ dñs meus. p̄cepit

mihi ire est' grege capino, oportet me parere preceptis eius q̄ tradidit me. Mihi capie ad nutriendū vice matris. Melius ergo mihi est q̄ nutritio latet capino & matris meae: et mergar finaliter in ore tuo. Cōcludit ergo q̄ q̄libet sapientia sagittarius iste dū yni sano consiliorū fugere consilii insanum.

Arimauit natura canem pede dente iuuentu-

Hinc leuis hinc mordax fortis & inde fuit.

Cot bona furatur sensum, nam roboz privat.

Corpus, dente genas, & leuitate pedes.

Hic lepozēm p̄endit, fauces lepus exit inermes.

Clumbem domini corripit ira canem.

Reddit verba canis dum me pia protulit etas

Nulla meum potuit fallere preda pedem

Defendit sensu culpam lans ampla iuente

Pro sene qui cecidit, facta priora vigent.

Nullus amor durat, nisi fractus seruat amorem.

Quilibet est tanti, munera quanta facit

Magnus eram dum magna dedi nunc muscidus annis

Uileo, de veteri nientio nulla bono.

Si laudes quod eram quod sum laudare memento

Si iuuenem recipis, pellere turpe senem.

Se misero seruire sciat qui seruit iniquo

Parcere subiectis nescit iniquus homo.

Hic autem ponit aliam fabulam: cuius documentum est. q̄ homo necessitatus seruire alteri debeat canere ne seruiat misero siue ingrato, q̄ seruientes ingratia sepe frustrant spe mercedis. Cōcludit etiam q̄ q̄libet tpe iuuentus dū se exerceat in bonis operibus: ut tandem tpe senectutis illa pueniat ad augmentū remuneratōis. Istud significat q̄ canē venarici. Quodā enī tpe erat qdā canis multa leuis mordax & fortis: et hoc tpe iuuentus, ppter qdā dñs suis ei multi dilegebant. Cōtigit autem successi t̄p̄lo h̄ic canē venire ad sensū, qdā qdē sensū his tribus donis sc̄i leuitate fortitudine & mordacitate canē p̄iuavit. Iste autem canis senex factus uno tpe cucurrit post vnu lepozē quē tandem capiebat, sed lepus a dentibus canis evasit, q̄ canis ille iā p̄e sensu edentatus lepozē illū tenere nō potuit. Qdā vidēs dñs canē multis verberibus trucidabat. Canis vero trucidatus dixit. O vñe cū erā iuuenis nulla preda potuit meis eusadē dētibus, sed si sensū obstante nō valeo tā fortiter predas capere, quare bono facia mee iuuentus debet intercedere p̄ me antiquo, & debet excusare meā impotētiā sensū. q̄ p̄dolos dū diu seruiū yobis: seruiū yuliter & yobis diligebat, h̄is ex quo

63

viribus deficitibus yobis pscere nequoc tota yfam a me auertisti dilectio
nē. et iste est modus hodierni tps qđ diu hoies ab aliis lucru psequunt et yulies
etādiu eos beniuole tractat et diligat. sed lucro cessante repescit amor et dilec-
tio. Et ergo bene canis magnus era cū magna dedit. sed tā cū yilis est antiquo
tas mea nulla mētio habet de bonis preteritis qđ tā est cōtra iusticiā. Conclu-
ditur ergo qđ ille male scrutat qđ seruit maliciose ycl hoi ingrato.

Silua tonat lepores fugiunt palus obuiat. heterent
fit mora respiciunt ante retroqz thiment
Delibrant in mente metus. se inergete pacti
stant pariter. metuunt se rane stanna subire
Unus ait sperare licet. non sola timoris.
Turba sumus. vano rana timore latet
Spem decet amplecti spes est via prima salutis.
Sepe facit metui non metuenda metus.
Corporis est leuitas et mentis inertia nobis.
Ista fuge causam suggerit illa necem
Sic timeat quicunqz timet. ne mole timoris.
Spe careat. grauis est spe fugiente timor
Speret qui metuit. morituros viuere vidi.
Spe duce victuros. spe fugiente mori.

Chic autor ponit alia fabula: cuius documentū est. qđ n̄ h̄il est melius et salu-
bius be na spe. Includit etiā qđ ynuis. consilii bona spem habētis multos cō-
solatur. Istud declarat fabulose p lepores. Quodā enī tpe vento multū impe-
tuose stante arbores: cuiusdā nemoris y flatū venti magnū sonū fecerūt. ynde
lepores istius silue territi ceperūt fugere. et sic currentes venerūt ad quādam
paludē quā ptransire non poterant. ipsi vero sic stantes ydicerunt ranas in pa-
lude submergi subtus aquā: quapropter ipsi ducti erant ad maiore. terrorē et
dubitabant an se ctiā yellent submergere sub aquis sicut rane. Ipsis vero si c
dubitantibus: dixit ynuis cor. Etere nos sumus soli illi qđ timet vano timore. qđ
videmus qđ pē timore inutili rane iste submergit se. quasi diceret vana et fru-
stra timemus. Cōsolemur itaqz et habeamus spem firmā et bonā. nam spes est
prima via salutis. habeamus igit spem. nā leuis sumus corpore ad currēndū
yā asperā. dicit graues sumus mēte. Cōcludit ergo qđ nullus debeat ita pimere.
qđ careat bona spe: immo timor ille sine spe est grauis. Et dicit autor qđ hoies
moriunti habentes bonā spem de vita sepe viuunt p longa tēpora. et ecōtra aliq.
yicuri y longa tēpora desperātes de vita sepe moriunt. N̄ h̄il igitur est melius
bona spe. et n̄ h̄il peius est desperatōe. Moraliter ois hemo soli sui et patrie les-
ges et cōsuetudines libenter ferre debet. qđ vanū est loca mutare. ois enī regio-
scutat qđ fugias. et ybiqz inuenies tūm superiori.

Capra cibum querens hedum commendat ouli
Hunc illi solida seruat oule sera
Natum cauta patens monitu premunit amico
Ut lateat nec sit in sua dama vagus
Hic latet ecce lupus mouet hostia voce capellam
Exprimit ut pateant ostia clausa petit
Hta procul hedus ait caprasas giture falso
Cum male capras te procul esse holo
Quod mea sis mater mentitur imago loquendi
Rimula qua video te docet esse lupum
Insita natorum cordi doctrina parentum
Cum pareat fructum. spreca nocere solet.

Chic autor ponit aliā fabulā: cuius documentū est. q̄ pueri obediētes parentibus sepe cōsequitur cōmodum & honorem de hoc. Et p̄ oppositi pueri spernētes mandata parentū ac etiā consimilia frequenter cōsequuntur dāmū et viciū. Unde dicitur allegorice. Audiet hic vītricū patrem q̄ spernit amici. Istud nobis declaratur p̄ quādām fabulā. Quodā enī t̄pē dum capis quēdam ad pascua sollicita iret. reliquit parvulum hedum in domo: cui precepit ut se obseraret ne quis obseratam domū intraret donec ipsa rediret. Cum autem capra ista dixisset ad hedum: lupus secrete assitit ante fores audiens quid mater precepit filio suo. Sed capra abeunte: lupus dolose venit & pulsabat ad hostium & cepit vocem capre imitari. iudicans ut cum parvulus maternā vocem audiret: subito ianuas clausas aperuisset. sed hedus p̄ rīvulam cōspiciens & matrem non videns sed lupū sic locutus est. Vocem qđem maternam audito sed neq̄ caput neq̄ pedes eius video. immo imago quā p̄ rīvulam cerno docet te esse lupū. quare ad me non intrabis. Sic ergo concludit q̄ pueri suis parentibus obediētes prudenter agunt. sed pueri recedentes a preceptis parentum imprudenter agunt. & sepissime ad malū finē deueniunt. Moraliter. siue multi qui consuetudine q̄ secundaria est natura ab origine deviantes eos a quibus geniti sunt nō recognoscunt: sed potius a quibus nutriti sunt. Unde est q̄ a natura recedunt & priuantur moribus bonis.

Ceruus qui presente lupo sic intonat. amplum
Uas tritici debes reddere: reddere inibi.
Sic iubet esse lupus. paret timor ista iubenti.
Namq̄ die fixo debita spondet ouis
Fit mora. ceruus ouem vexat de federe. ceruus
Inquit ouis. non stant federa facta in eti

Me decuit presente lupo quecumq; fateri.

Me decuit fraudem pellere fraude pari.

Cum timor in promptu sedeat, promissa timoris

Marcant, nil fidei verba timoris habent.

Hic auctor ponit aliā fabulā: cuius documentū est, q; pmissiones facte propter metū corporis nō obligāt pmittentē. Concludit enī q; homo cū fraude etiā potest se defendere cōtra malos et fraudulētos. Quodā enī tpc ceruus impetebat ouē lupo presente, dices q; sibi yas tritici deberet, quare ceruus req̄uit ouē vt sibi solueret. Lupus hoc audiens precepit om̄i vt ceruo satisfaceret: soluēdo qd̄ sibi debebat, qd̄ audiēs ouis cū magno timore r̄ndit q; hoc libēter faceret, et assignatus est dies in quo ouis satisfaceret ceruo. Die aut p:efiro ve niente accessit ceruus ad ouē dices: vt redderet tritici qd̄ promisit. Quis autē r̄ndit ceruo dicens. Ego nūh̄l tibi debeo: nec aliquid tibi dabo: quia licet pmissam soluere tibi triticum: non tamē soluā, q; solum ex timore presentis lupi promisit. Si enī lupus nō affuisset: nūh̄l tibi promissem, quare nūh̄l tibi dabo. Concluditur ergo q; pmissiones timore mortis facte nō obligant pmittentem ad soluendum promissa.

Bistica mensa diu nutritum fouerat anguem.

Humanam potuit anguis amare manum.

Gratia longa viri subitam mutatur in iram.

Ita per anguineum dirigit arina caput.

Vulnaris actor eget se vulnere credit egenteum.

Angui p:ro venia suppleat, anguis ait.

Non ero securus cum sit tibi tanta securis.

Cum cutis hec memorat vulnera facta sibi.

Qui me lesit idem ledat si ledere possit.

Expedit insidio non iterare fidem.

Sed quia te pinguit sceleris, scelus omne remitto.

Nam gemitus veniam vulnere cordis emittit.

Qui primo nocuit vult posse nocere secundo.

Nue dedit infidus melle venena puto.

Hic auctor ponit aliā fabulā: cuius documentū est, q; homo semel truētus in dolo semp̄ habet suspectus, q; sīm̄ iura q; semel inuētus est malus semp̄ manus esse presumit. Includit enī q; aliquo forefator ex cōtritōe cordis veniam p:etens: in cruce d3 indulgentiā cōsequi. Et istud declarat fabulose q; rusticū et angue. Quodā enī tpc rusticus in domo sua nutritus angue, quapropter anguis merito tenebat diligere rusticū: q; recipiebat ab eo nutrimentū: nec scivit q; rusticū

us ei nuerim entum ad malum finem ministrabat. Successu vero temporis. rusticus tratus inveniebat ex equi finem sui mali in anguem ipsum baculo percutiens et vulnerans. postmodum contigit rusticum depauperari. depauperatus cogitauit suam paupertatem sibi accidisse eo quod anguem percussit. quare rusticus rogauit anguem ut sibi ignoscaret. Anguis autem respondit rusticum dicens. Ex hoc quod volebas me interficere tibi non credam amplius. etiam de te non sum securus: cum in manu tua habes magnam securitatem. Nam ex quo ses mel lessit: timeo quod secundario ledere si posses. tamen quod penitet te faci. ideo totum peccatum tibi dimitto. quia genitus et cordis coneritio veniam merentur. Concluditur ergo quod quicunque foreficerit suo tempore: semper post hoc habet suspicitus. Concludit etiam quod dulcis et delectabilis propter malum finem alicui exhibita: non sunt vera dulcia: sed potius venena.

Mulca premit caluum caluus vult ledere muscam

Ut muscam feriat se ferit. illa ridet.

Caluus ait. te parca iubet vicina iocari

Si ferio: ridet si feriare cades.

Hospes ero decies ictus. semel icta peribis

Est mea prompta mihi gratia. surdat tibi.

Jure potest ledi lesio: si ledat in illum

Unde breuis cepit lesio. magna reddit.

Hic ponitur alia fabula: cuius documentum est. quod homines debiles potestibus volentes nocere sepe decipiuntur. Concluditur etiam quod ex modica re frequenter invenit magna lis et discordia. Et istud nobis innuitur per muscam et hominem caluum. Quodam enim tempore musca ascendit super caput hominis caluus: ut ipsum lediceret. Caluus ergo sentiens muscam extendit manum suam ut muscam percuteret: et scipsum percussit. unde musca gaudens. Respondit tunc caluus. Tu musca ridet quoniam ego percutio: sed si tu percuteris me inde morieris. Ego licet multis vicibus percutio: et sanus tamen permaneo. Per istum hominem caluum intelligi possunt homines religiosi. per muscam intelliguntur homines seculares qui homines religiosos molestant et derident. qui sustinentes derisiones patienter non leduntur quo ad animas suas. Sed ipsis derisoribus vindicta diuine sententie contra eos profundit peribunt.

Vulpe vocante venit speratoz ciconia cenam

Vallit auem liquidus vulpe iocante cibus

Cum bibit ista cibos. solum bibit illa dolorem

Hic dolor in vulpem fabiscat arma dolis.

Sunt pauci in ora parua dies. aut inquit habemus

tercula que sapiunt. dulcis amica veni

Hec venit hic vitro bona fercula vase recondit;
Hec solam recipit formula basis aueit.
Laudat opes oculo basis nitor, has negat oī
formula. sic geminat hisus odoroz famem.
Sic vulpes ieuna redit sic fallitur audens
Fallere. sic telo fallitur ipsa suo
Que tibi non faceres aliis fecisse caueto
Vulnera ne facias que nequis ipse pati.

Chic autor ponit aliam fabulam: cuius documentum est. q̄ nemo faciet alteri
quod non vellit sibi fieri. Etiam includitur q̄ nemo altū decipiatur: ne simili mo-
do decipiatur. Istud nobis declaratur per vulpem et ciconiam. Quodam enim
tempore vulpes inuitauit ciconiam ad conuiuum cum animo doloso. et para-
uit vulpes bona et liquida: et vulpes effudit et dispersit super mensam. quare id
conia cum rostro suo longo non potuit cibaria illa sumere. sed vulpes cum lin-
guia sua lingendo omnia cibaria solus comedit. Et sic ciconia famelica recessit.
Ciconia cogitans de vindicta condigna. volensq; vulpi reddere talionem.
Post paucos dies inuitauit vulpem et preparauit bona cibaria. sapori boni
et odoris. que posuit in vase vitro strictum habente orificium. Cum autem
vulpes venisset ad conuiuum non potuit ingredi. vas strictum in quo erat cibas.
Sed ciconia collum et rostrum immisit. et sic omnia cibaria sola consum-
psit. Vulpes autem videna cibaria congrua quibus yti non potuit fame plus
rima torquebatur. Et sic vulpes qui decepit ciconiam decepta fuit ab eadem.
Quilibet ergo caueat alijs facere quod sibi non vellit fieri. et caueat decipere
ne simili modo decipiatur.

Dum legit artua lupus reperit caput ere superbum
Hoc beat humanis ars preiosa genis.
Hoc lupus alterio voluit pede verba resoluit.
O sine voce genas o sine mente caput.
Fuscat et extinguit cordis caligo nitor.
Corporis. est auii solus in ore nitor.

Cilia fabula: cuius documentum est. q̄ bona naturalia multum prestantia
ra sunt bonis fortunis: cuiusmodi sunt divitie/pulchritudo/ et similia. Includi-
tur q̄ bona anime sicut boni mores virtutes et scientie preualent bonis corporis
et sunt pulchritudo/fortitudo/sanitas etc. Et istud declaratur nobis fabulo
se per quoddam caput habens formam humani capitis. Quodam enī tempore
lupus pertransiens campos inuenit quoddam caput artificialiter factū. habens
formam humani capitis. quo inuenito voluebat istud sub pede dicere. Tu qui
dem habes formam. et dispositionem hominis sensitum: ratione cares. quoniā
si haberes rationem: non sustineres dedecus quod tibi facio. Et sic cōcluditur

q̄ bona ante piecellum bona corporis.

Graculus inuenit picti pauonis amictum.
Se polit & socias ferre superbit aues.
Quem fore pauonem pauonis penna fatetur
Pauonum geneti non timet esse comes
Pauo dolum sentit, falli pauonis honorem
Increpat, & domitam verbere nudat aueni
Nuda latet socios fugit nimiumq; pudorem
Sustulit hunc duro vulnus at oze comes
Ascensor nimis nimium ruit, aptus in liris
Est locus hic leuis est illa ruina grauis
Qui plus posse putat sua q̄ natura ministrat
Posse suum supetans se inminus esse potest
Si tibi nota satis nature ineta fuisset
Nec vilis nec inops nec sine veste fores.
Cui sua non sapiunt alieni sedulus auceps
Quod non est rapiens desmit esse quod est.

Hic ponit auctor aliam fabulam: cuius documentum est. q̄ quilibet caneat
petere illa que statui suo non congruunt. Concluditur q̄ quilibet caneat sibi
usurpare res alienas. Nam quicunq; appetit bona aliena: sepe priuatur illis
& etiam bonis propriis. Istud nobis declaratur fabulose. Quodam cum tem-
pore graculus pulchram pellem pauonia inuenit: quam induebat & se intan-
cum exaltabat superbiendo de sua pulchritudine q̄ aliorum graculorum soci-
etate spreta pauonibus se adiunxit: inter quos conuersabatur singens se pa-
uonem. Tandem quidem pauo percepit eum non esse verum pauonem: sed si-
cum. pellem pauonia sibi abstracte denudans ipsum omnibus plumis proprie-
tatisq; piagis impositis extra pauonum societatem ipsum proiecit. Cum au-
tem sic erat electus nō audebat venire inter alios graculos. sed solus in secre-
to loco latebat. Lui dixit alius graculus increpando. Mi socie: quia perebas
q̄d nature tue non congruebat. ideo grande malum passus es. q̄ cupiens plu-
mas pauonis ab honore priuatus es proprio ad magnum vituperium tuum.
Ergo quicunq; non contentatur propriis: sed sibi aliena usurpat sibi non con-
gruens frequenter priuatur virulos.

Mula rapit cursum nam mulam mulio cogit
Mule musca nocet verbere siue minis
Cur pede sopito cursum tempusq; moraris.

Te premo te pungo pessima turre leuis
Mula refert quia magna tonas vis magna visderi
Nec tua facta nocent nec tua verba mihi.
Nec te sustineo sed eum quem sustinet axis
Qui mea frena tenet qui mea terga ferit
Audet in'audacem timidus, fortius minatur
Debilius, audendi dum vides esse locum.

Dic auctor ponit aliam fabulam: cuius documentum est. q̄ homines natura
licet timidi videntes aliorum turamina sepe sunt peiores his q̄ ex natura sunt
audaces. Istud nobis declaratur fabulose. Quodam enim tempore mula tra-
hens currū percutiebatur duris verberibus ab auriga. eo q̄ veloci motu cursu-
rum non trahebat. quod videns musca cepit mortibus torquere mulam dices
Mula curre velociter: quia ego pungo te et premo. Audies hoc mula respō-
dit. Musca quia vides me castigari dicas mihi multa opprobria verba. Ita tas-
men nec verbera nec tua facta nocent mihi neq̄ timeo te. sed solum aurigam
qui laboribus me premit. Concluditur ergo q̄ timidi homines quando vident
alios disfotunatos pati miseriā: magis cōs̄ nocent et magis crudelis sunt q̄
mali homines potentes et audaces. Includitur etiam q̄ timidus dum vides
auxilium audet invadere potentem et audacem.

Mulsa inouens lites, formicam voce fatigat
Se titulis ornat turpiter ipsa suis
Torpes mersa cauis levitas mihi queritur alis
Dat tibi fossa domum nobilis aula mihi.
Delitie sunt grana tue me regia nutrit
Mersa bibis fecem sed bibo dulce merum
Quod bibis a limo sugis mihi suggetit aurum
Quod bibo. sat̄a premis regia strata premo
Hero capis potum thalamis cum regibus vtoz
Regine teneris oscula figo genis.
Non minus videntes reddit formica sagittas
Et sua non modicum spicula fellis habent
Ludo mersa cauis nescit tua penna quietem
Sunt mihi pauca satis. sunt tibi multa parum
Me letam iubet esse cauus. te regia tristein.

Plus mihi grana placent q̄ tibi regis opes.
Uenatur mihi farra labor tibi fercula furtum.
Hec mihi pax mellit toxicat illa timor.
Mundo farre fruor tu fedas omnia tactu
Cum nulli nocte am cuiuslibet ipsa noces.
Est mea parcendi speculum, tua vita nocendi
Sunt mea que carpo, tu nisi rapta voras.
Ut comedas viuis, comedo ne viuere cessem
Ne nihil infestat: te fugat omissis homo.
Unde petis vitam capit tibi vita palato.
Dulcia vina bibens, fel necis inde bibis.
Se necat ala tibi ventoso vieta flabello
Aut in ore pateris: aut semiuiua iaces.
Si potes estiui donis durare fauoris
Cetera si parcant non tibi parcit hyscens.
Dulcia pro dulci, pro turpi turpia reddi
Verba solent, odium lingua fidemq; parit.

Chic autor ponit aliā fabulā: cuius documentū est, q̄ populus nō dī vñli ap-
probare & aliū vituperare ppter laudes ppias. Includit etiā q̄ homo dī tē-
perate vivere & nō sumptuose. Includit etiā q̄ honesta allocutio honestā mes-
etur r̄silione. Istud declarat nobis fabulose q̄ formicā & muscā. Quodā cūm
spē musca vituperauit formicā dicens se esse nobilē, formicā autē ignobilē, q̄ for-
misca esset tarda morās in cauernis terre. Ip̄a musca esset levis potes volare
alta. Etia dixit q̄ formica viveret de granis: & biberet fecē trahēs & sugens
potū suū ex limo terre. Musca autē viveret de mēsa regia: & biberet potū ex va-
lis aureis, & sic in multis alijs musca vituperauit formicā. sicut textus clare po-
nit. His auditis r̄c. r̄nde formica musce increpādo similī modo cā dicens. O mu-
sca q̄uis me multā vituperasti, nō tñ es laude digno. q̄uis etiā te laudasti. li-
cer illa q̄ dixisti sint vera. habes tñ alios defectus maiores, & r̄ndebo tibi p̄ oī-
dine ad obiecta. Qdūmo l̄z moror in cauernis terre: tñ in tis habeo vitā quietē.
tu l̄z p̄ alta volas: cares tñ tutā quiete. & licet etiā tu comedis de mēsa regali &
ego de granis: tñ ista modica m̄hi sufficiūt. tua multa nō sufficiūt n̄b̄ nec tñ be-
ne saturaris. & sic cōsc̄uerter formica ad oīa r̄ndebar. sicut clare in textu habet
Moraliter p̄ formicā possunt intelligi homines boni & iusti q̄ de laboib⁹ vñsūt
& modico cōtentant. Per muscā intelligunt̄ hoīes q̄ p̄ curiam dñsop̄ multa sibi
accumulāt: q̄ interdū inuiste v̄surpāt. q̄ volunt aliū p̄cessē dicens se esse nobi-
liores & meliores iactātes se de suis dīcītis. & vituperat paupes de sua paup-

cate, qbus paupes possunt infidere. Melius est modicū h̄c iusta & magnas u
uitias iniuste. paupes enī q de labouibus viuunt sobrie & caste iusta bona poss
dēt. Huari enī & gulosi q bona sua interdū iniuste acquirunt. de qbus viuunt sum
ptuose & gulose. quare nō sunt laude digni: sed magis cōfusione & vituperio.

B Espondere lupo de furti labe tenetur
Vulpes. causa vocat. hic petit illa negat
Simea fit iudex. docti non errat acumen
Iudicis, arcuū mentis in ore gerit.
Iudicium siq̄git poscis quod poscere fraus est.
Uisq; fidem de re quam negat ipsa fides
Tu bene furtā negas te vite purior v̄sus
Liberat, hanc litem pax domat. ita canis
Simplicitas veri. fraus estq; puerpera falsit
Esse solent vite consona verba sue.
Sordibus inbuti nequeunt dimittere sordes
Fallere qui didicit fallere semper amat.

C hic ponit aliā fabulā: cuius documētū est. q̄ hoīes p̄sueū malefacere diffi
cultur possūt se a malo retrahere. q; p̄suetudo est altera natura. Elī cōtigit q̄
homo cōsuetus malefacere vix pōt bene agere. Istud nobis declarat fabulose
q̄ lupū & vulpē. Quodā enī tpe lupus accusabat vulpē de furtō: & traxit vul
pē in causam sōrā iudice. sc̄ simea. Simea aut̄ doctus iudex vera sc̄ies & discre
tus dixit ad lupū. N̄ lupe quare vulpi furtū imponis, certe credo q̄ vulpi iniu
ste imponis talc debitū vel tale nephas. cū vulpes sit iusta & recta in oībus fa
ctis sine fraude. quare mīro q̄ a vulpe queris hanc rem quā vulpes tibi non
abstraxit. q̄ vulpes sit iusta & recta ostendit suus modus viuēdi honestus. agi
dīcat ironice & derisōle vulpes honeste viuit. & ergo iniuste imponis ei furtū.
vulpes est vero simplex. & simplicitas virtutū est laudāda. Enī cōcludit q̄ q̄ cō
suecunt malefacere possunt vix mala postponere.

R eda viri predo murum mustela precatur
Da veniam debes parcere, parce mihi
Quod caret hoste domus. quod abest a sorde fatetur
Esse meum pro me te rogat ergo faue
Seruitio me reddē tuo. mihi reddē laboris
Prēmia, pro dono sit mea vita mihi.
Ille refert operum debetur gratia menti
Non operi. gratum mens bona reddit opus

Nemo licet proicit nisi vult prodesse meretur
Nam p:odesse potest hostis obesse volens
Cum inibi prodesse. inibi non prodesse volebas
Hostibus ipsa meis & meus hostis eras
Non inibi monstrata necans. sed eras tibi prouida soli
Sic panem poteras rodere sola incum.
Pane meo pinguis. inibi da pinguedinis vsum.
Damnis pensa necem digna petite peri
Nil decorat factum nisi mentis sola voluntas
Non operis fructum. sed noto mentis opus.

Dicit ponit alia fabula: cuius documentum est: q: nihil tñ omat opus alicuius
quantu bona voluntas & recta intentio operadi. Concludit etiā q: non semper mer-
ces tribuenda est hoi benefaciēti. q: aliquis interdū benefacit amico. tamē in-
tendit nocere ei. Illud declarat nobis fabulose. Quodā enī tpe mustela mora-
batur in domo cuiusdā viri q: deuoravit oēs mures. Conigit aut q: mustela ca-
piebat ab illo viro. q: capta rogabat veniā & dicebat. O bone vir parce mihi &
da mihi veniā. q: q: me tota domus tua est liberata a muribus. ergo faueto mi-
hi. redde mihi premia mei laboris. & sic mihi vita mea pro meo premio. Quib⁹
auditis ait vir dicens. Gratias actiones de bene menti & nō operi. quasi diceret
bona opera sunt notāda ex bona voluntate & intentō operantis. Unū licet aliquid
benefecerit alteri. si tñ nō intendat benefacere: nō cōsequit meriti inde. q: hos-
tis alicuius volens alteri nocere interdū pdest sibi. Sic licet tu mihi p̄fueristi.
non tñ intēdebas: q: eras mihi hostis. & etiā hostibus meis sex muribus quos
interfecisti. qd nō fecisti causa mei: sed tuūp̄fui. q: muribus imperfectis tu sola
potes rodere panes meos. Tu ergo impinguata panibus meis redde pingue-
dinis vsum. & p̄ damnis mihi factis morē habebis. Concludit ergo q: sola bo-
na voluntas reddit opus meritoriu & laudabile. Allēgo voice p̄ mustelā p̄ne intel-
ligi hypocrite q: ppter laudē humanā singunt se deuotos & religiosos faciendo.
multa de genere bonor̄ vt appareat boni & fusti in conspectu homin̄. tandem per
morē deprehensi tradūtur p̄ diabolū ad eternū ignē. q: l̄ se excusant dicentes
Nōne dñe bona opera fecimus. Nōs r̄ndet. Nescio vos. Quia nō ppter mes-
sed ppter laudē temporale fecisti bona opera.

EQuari vult rana boui tumet ergo. tumenti
Natus ait. cessa p̄re boue tota nihil.
Rana dolet incliusq: tumet p̄ennit ille tumenter.
Vincere non poteris victa. crepare potes.
Tertius iratam vexat tumor. illa tumoris.
Copia findit eam viscera rupta patet.

**Cum maiore minor contendere desinat, & se
Consulat. & vites temperet ipse suas.**

Hic penit alia fabulaccius documentum est. q̄ minor nō d̄ se cōparare maiori. q̄ cōparatōes sunt odiose. Cōcludit c̄tiā q̄ supbia pauper̄ est multū vītu p̄crāda: q̄ frequēter est multū nocīna. Istud declarat fabulose q̄ ranā. Quos dā enī ip̄e ranā ex plaude egressa vīdit magnū bouē in pascuis: cui voluit esse similiū & cōcepit se īflare dīcēs paruulis suis. Inspicite me r̄p̄idete si iā sū bouē equalis. R̄siderit nati sui. M̄f nōl tumere & īflare te. q̄ respectu bouis nō hū es. Et sc̄da vīce magis īflavit se dīcēs natī suis. Quid vobis mō vīdet. q̄ r̄siderit dīcēs. Tu nullo mō potes esse equalis boui. vñ poteris c̄rep̄are per mediū ppter nūmī īflationē. Ranā hoc audīs multū irascebāt. Et iterū ter c̄ta vice īflavit se tantū q̄ media c̄rep̄uit. & sic rupta viscera c̄fluxerūt. Dāct ergo q̄ minor nō d̄ se cōparare maiori. Allegorice. q̄ ranā. p̄t intelligi supbus p̄ter natū eius cōsciētā sua. q̄ supbū de sua supbia & mētis īflatiōe redarguit q̄ cū nō desistit: sed magis eleuat in sua supbia tandem rumpit.

Sūllicitus p̄ede currit leo. spina leonem
Vulnerat. offendit in pede mersa p̄edenū
Fit inora de cursu. leuitas īm̄prouida lapsum
Sepe facit. lesio stat pede. turba pedum
Uix egrum sinit ire dolor. senēq̄ fatetur
Maior̄ idem loquitur vulneris ipse dolor.
Cum miseros lesit fortuna medetur eisdem
Hinc est cur medicum plaga leonis habet.
Nam leo pastorem repertit. pastoq̄ leoni.
Pro dape tendit ouem. respuit ille dapem.
Supplicat. & plagam tenso pede monstrat. & illum
Orat opem. pastor̄ vulnera soluit acu.
Exit cum sanie dolor. hinc & causa doloris
Hinc blando medicam circuit ore manum.
Hospes abit meritoq̄ notas in corde sigillat.
Tempore deleri gratia firina nequit.
Hinc leo vincia subit. romane gloria p̄ede
Hunc habet. & miseriis additur ille feris.
Ecce necis penam pastori culpa propinat.
Clauditur in medis & datur esca feris.

Hunc leo presensit petet hunc, timet ille, timenti
Hec fera blanditur, sperat abitoz timor
Nil feritatis habens iudit fera, cauda resultat
Dum fera mansuescit se negat esse feram.
Hunc tenet hunc lingit peusatoz salute salutem
Nulla sinit fieri vulnera nulla facit.
Romat stupet parcitoz viro parcitoz leoni
Hic redit ad siluas & redit iste domum.
Non debet meritum turpis deletere vetustas
Accepti memores nos decet esse bons.

Chic autem ponit alia fabulam: cuius documentum est, quod tunc veteritas sive logetas
vitas tunc non vult delere beneficium acceptum: sed omnes quod beneficium accepit: tenet
esse memores beneficium acceptum. Iuxta dictum senecae in principio de beneficis. Oblivis
beneficium acceptum est opus malignitatis. Istud declarat nobis fabulosa de quo
dā pastore ovis & de leone. Quodā enim tunc leo praeferens siluam & loca spinosa pro
preda rapienda, pede suū in spinis grauiter vulnerauit: & sic veterius procedere
nō potuit. Leo sic vulnerarū huc & illuc circuies remediis quisiuit sui doloris, tunc
vero desolatus, vidēs pastorem omnium pro cura gregis in vicino nemore residenzē:
hunc leo aggrediens medellā ab eo sperans pede ei porrexit. Pastor autem cognita
doloris causa manū apposuit & spinā cū sanie extraxit. Leo vero sic adiutus &
a spina liberatus grates quas natura pcessit submissō capite & blendo caude
verbere medico suo exhibuit, & sic valefacies recessit. sed in corde reseruauit beneficium
acceptum. Cōtigit autem postmodum quod iste leo fuit raptus in vipe romana &
clausus in quodā castello cū multis aliis leonibus & feris in quo malefactores
intrudebant a leonibus devorādū. Post hec etiā cōtigit ut pastor medicus leo
nisi corā rege accusaret, & precepto regis in locū dānatorum missus est a leonibus
devorādū. Leo autem medicū suū pro digno agnoscēs obsecquo quo potuit cū ve
nerat, & alios leones in ipsum seuire volētes placat & mitigat, & sic medici suū a
dēntibus leonis defensat. Hoc autem vidētes romani mirabāt, quare ipsi amira
tiōe & pietate moti abos liberauerunt, s. tā pastorem & leonē, quo facto leo redit
ad siluam & pastor ad domum. Cōcludit ergo quod bonū est faceret & reminiscī: quod mu
tuis beneficium fouet amicitia, & mutuis maleficiis crescit discordia. Notandum etiā
quod in quoquā presens textus nō p̄terēdit fabulam. Imo potius veritatem merā pre
tendit, & hic nihil ponit quod videt includere impossibilitatē credēdi. Endē dicū
Mā historiā inueniri in chronicis romanis.

Gaudet equus phaleris, freno sellaōz superbis.
Ista quidem nescit auricus arnia color
Obstat asellus equo, vicus premit arctus asellum.
Uerat onus, tardat natus eundo labo.

Quod sibi clausit iter sonipes inclamat asellum
Occurrit domino vilis aselle tuo.
Vix tibi do ventam de tanti crinine fastus
Cui via danda fuit libera dignus etiam
Subticit ille timens nutatoz timore silendo
Tutioz. et surda preterit aure ininas.
Summus honor declinat equi dum vincere tentat
Vincitur. et cursu in viscera rupta nesciant.
Primitur phaleris. freno primitur honesto
Hunc primit assiduo reda cruenta iugo
Hunc tergum macies acuit. laboz vicerat illum
Huic inferre iocos audet asellus iners
Dic lodes ubi sella nitens ubi nobile frenum.
Cur est hec inacies: cur fugit ille nitor.
Cur manet hic gemitus cur illa superbia fugit.
Vindicat elatos iusta ruina gradus.
Stare diu nec vis nec honor nec forma nec etas
Sufficit. in mundo plus tamen ista placent.
Uiae diu sed viue miser. sociosqz minores
Disce pati. risum dat tua vita mihi.
Pennatis ne crede bonis te nulla potestas.
In miserios arinet. nam miser esse potes.

Hic auctor ponit etiam fabulam: cuius documentum est. quod nullus debet desplicere pauperes. quod potest fortuna mutari. quod qd nunc est paup. postea potest fieri diues. Includit etiam quod nullus dicitur superbire propter copiam bonorum. videlicet diuitias vel honores. quod bieui potest primitur illis. Istud nobis declaratur. Quodam enim tempore quidam asinus miser et tardus habens graue pondus supra dorsum obviantur quidam equo nobili et phalerato ornamentis aureis in quadam via stricta. sic quod assinus non poterat bene cedere equo nec locum dare ad perambulandum. quare equus ira et indignatio comotus insultauit et exprobrouit iniuriose asinum alloquendo dicens. Miser asine quomodo audes obviantre mihi. tu merito debes mihi. dea disce locum. Emissus vero timens tacitus recessit. Postmodum vero accidit eundem equum fortis et pulchrum ire ad quoddam hastiludium in quo voluit fortiter currere rispebat viscera. quare apertus non erat utilis dno suo: sed vendidit eum cum cuidam carnicario ad trahendum bigas. quare equus ille fuit subito maceratus per-

dens omnem decorē pīstīnum. Postea contigit q̄ predictus asellus obuiante
huic equo bigā trahenti. quem asinus sic videns maceratu derisorie alloques-
batur dicens. Ad bone socie. dic mihi vbi iam est tua pulchra sella. vbi tuū pul-
chru t deauratū frenū: qui iam est tante macerationis t debilitatis quo tua su-
perbia iam iuit. de ure t merito hec pateris. q̄ nimia superbia t̄pē pīspero ins-
tatus eras. quare iusta ruina vindicat. vide gradus elationis. Concludit ergo
q̄ nullus dī credere bonis fortune t supbīre: q̄ subito recedunt.

Tondet equus pīatum. petit hunc leo. cura leonem
Hec mouet. vt fiat esca leonis equus.

Inquit equus. mi frater aue. fruor arte medendi
Et comes t medicus sum tibi. paret equo

Sentit equus fraudes. t fraudi fraude resiliit

Mente pīus texens retia fraudis ast.

Quelitus placidusq; venis te temporis offert

Gratia. te cogitat pes mihi sente ḡt auis.

Hic fauet. instat equo subiecto vertice. calcem

Imprimis. t sopit membra leonis equus.

Vix fugit ille sopor vix audet vita recuerdi

Vix leo colla mouens respicit. hostis abest.

Sic leo se damnat. patior pro crimine penam

Non gessi speciem pacis t hostis eram.

Quod non es non esse belis. quod es esse fateris

Est male quod non est: qui negat esse quod est.

Chic ponit alia fabula: cuius documentū est. q̄ nullus debet se fingere tales
qualē non est. nec debet negare se esse tales qualis est. Includit etiā q̄ bene lo-
quens t cū hoc malū intendens sepe fert malū qd̄ intendebat. Istud declarat
nobis fabulose. Quodā enim t̄pē stetit equus in pascuis. t. ecce leo prede cupi-
dus ex improviso supuenit. quem vt equus vidit graui metu pīcīus est. t ait
intra se. Angustie sunt mihi vndiq;. t quid eligendum sit ignoror. leoni resistere
tutū non est. Tergi pībre periculū est. Logitavit ergo equus. Leo pīus t
misericors est: t̄pē simulato languore vtq; subueniet. quare cepit hīmire. et
ostendere lesū se in pēde posteriori. qd̄ vt leo vidit paulatim accessū t tanci
doloris causam requisiuit. cui equus dixit se habere spinā in posteriori pēde. q̄
nisi electa fuerit vel mihi morte inferret. vel ab officio pēdis pauabat. Et dī q̄
sūti te nec inuenire potui. s̄ fortuna te mihi obrulit. Rogo igitur vt videoas re-
tro me: t videoas pēde lesū. Ille vero solita pīcīate motus: utile retro t genus
bus fixis ad pēde se inclinavit vt cām doloris videoas: t cīmā adhibeat. s̄ fallax
equus ytrīsq; calicibus frontē pīj leonis sigillauit: t vulnerauit. t quasi mortu-

W.4

leo occidit in terrā. sō sic prostrato velocius quo potuit fugit equus. leo vero in exsilio facetus. cū post lōgā mortā caput erexisset: et cū cū circa respiciēs. equus nō vidisser dixit intra se. Merito hec patior. q̄ mentiebar me esse amicū cū cū sem inimicus. Lauseat ergo sibi quisos ne alteri ostēdat verbo vel facto qđ cor de nō intēdat. nec ostēdat sc̄ amicū cū sic inimicus. ne sibi postea accidet qđ leo nī in p̄posito accidat. Moraliter. nullus ergo d̄z p̄uersis misereri. vel iniquum fovere. q̄ quāto plus fovebit: de tanto aduersio inuenitur.

Quidam pugnant aubus victoria inuitat
Spes onerata metu. vexat vtrumq; grege in
Linquit aues. que sumit auis de vespere nomen.
Hec cūmet oppositi castra subire choxi.
Armat aues aquile virtus. et viribus implet
Et monitu. torpet altera turba metu.
Amplexatur aues pennis victoria letis
Pro titulo penam transfuga sumit auis.
Vellere nuda suo pro pluvis vulnera sumit.
Edictumq; subit ne nisi nocte volet.
Non bonus est ciuis qui prefert ciuibus hostiis.
Utiliter seruit nemo duobus heris.

Hic penit alia fabula: cui⁹ documētū est q̄ hō bon⁹ nō d̄z preferre extraneos suis p̄pinqs: q̄ sepe p̄tingit q̄ holes relinquēres p̄pinqos adherētes alienis dāna patiunt et p̄icula. Includit enā q̄ valde difficile est seruire duob⁹ dominis p̄trarie voluntatis. Juxta illud cuāgelij. Nemo p̄t duobus dñis seruire et. Istud declarat nobis fabulose. q̄ quodā t̄pē aialia quadrupēdia ac volucres de dignitate discrepantes discordiā habuerunt inter se tandem p̄ dignitate interū bellū. Cū ergo aliquādiu certassent incepit exercitus auiū timere. Hoc vidēs vespilio trāstulit se ad aialia quadrupēdia cōtra aues. Hoc autē videns aquila rex auiū: cōfōrtauit oēs aues q̄ finaliter tenuerū vīctoriā. bello autē feciſter pacto p̄ parte volucrū vespitionis astutia est accusata et tandem seneccia talis data est vt pēnis suis abiasis a cōsortio bestiar̄ et volucrū impetus desveret sequestrari et tñ t̄pē nocturno volare. Cōcludit ergo q̄ nullus bonis ciuis debet se opponere suis ciuibus et adherere hostiis. Allegorice p̄ volucrū boni angeli intelligunt. Moraliter hec fabula tangit leues et incertos holes qui vespitioni similes sunt. et vīrāq; partem secrantur.

Olli philomena sedet. studiū mouet oris amenum.
Sic sibi sic nido nīsa placere suo.
Impetit eccipiter nidum p̄o pīgnore mater.
Supplicat, alter ait plus p̄ce carmen amo.

Non prece nec precio sed ameno flectere cantu
Me potes. ille silet dulcius illa canit.
Mente gemit licet oze canat mens eius arescit.
Cuius mellifluum manat ab oze melos.
Impia fatur avis sorbet modus ille canoris
Et laniat natos matre bidente suos.
Mater obit nec obire potest sic viuit ut ipsam
Vincat vita necem. plus nece clavis habens
Cor matris patitur plus nati corpore. corpus
Rodit avis rostro. cor fudit ense dolor
Vestigat sua pena scelus. nam fraudibus vlo
Aucupe frandosam fiscus inescat aue in
fini mala claudi mala vita ineretur iniqui.
Quia capit insolentes se dolet arte capi.

Hic ponit alia fabula: cuius documentum est. q̄ hoīes peruerse viventes fre
quenter mala morte moriuntur. et q̄ frequenter talis est finis hoīum: qualis fuit
vita eoz. Et istud nobis fabulose declaratur q̄ philomena et accipiter. Quodā
enī tpe philomena sedens in arbore dulciter cātavit ad cōplacendum sibi ipsi et
pullis suis. Qd̄ videns accipiter inuasit pullos philomenae ut eos deuoraret.
Quare philomena rogavit humiliter accipitrem ut pullis suis parceret. Accipit
ter respondit. Hec piece nec precio flectere me poteris. sed tantū dulci cantu
quo audito philomena dulciter cantare incepit. sed tamen dolebat mente. Ec
cipiter dixit philomena. Cantus tuus sorbet in auribus meis. et statim pullos
philomenae lacerauit ipsa vidente. Postmodū autem contigit ut sucep̄ istum ac
cipitrem suis laqueis capiebat: et iōm captum occidebat. Concluditur ergo q̄
mala vita quandoq̄ mala termino terminatur: ita q̄ talis est finis qualis fuit
ratio vita. Morisler q̄ philomena intelligi possunt boni. q̄ accipitrem vero
mali raptiores q̄ frequenter bonos inuadunt ipsis iniuriantes. tandem venit au
cep̄. i. diabolus: qui laqueo suo accipitrem. i. hominem mali rapit et interficit. i
secum ad eterna perducit.

Ita predā lupum ducit lupus oīa longa
facta cibo. vulpes inuidet ista mouet.
frater aue miroz cur tanti o tempore mecum
Non fueris. ne quo non memoz esse tui.
Ille refert pro me vigilet tua cura. precari.
Quinna non cesses ne mea vita ruat

Fraude tamen munita venis, falsoq; venenum
Melle getis, dolor est copia nostra tibi.
Extorquere paras aliquid furtumq; minaris
Sed mea vulpinam respuit esca gulam
Spreta redit spretam stimulat dolor, apta dolori
Fraus subit, ad pecorum transuolat illa ducem
Hunc mouet his verbis, tua gratia numinis instar.
Sit tibi, namq; lupum dat mea cura tibi.
Hostem perde tuum tuto facet hostis in antro
Utr fauet, antra petit qui necat ense lupum.
Ista lupi consumit opes sed floret ad horam
Ultia nocens, vulpes casse retenta geinit.
Cui nocui nocet ecce mihi nocuisse nocuio.
Iure cado cuius decidit arte lupus.
Gliuere de rapto vita, rapit inuidus instans
Alterius damnis in sua dama redit.

Chic autem ponit aliā fabulā: cuius documentū est. q; hoīes viuentes de rapina sepe de vita tollunt ante cēpus. Istud nobis declarat q; lupum & vulpem. Quodā enī tpe fuit qdam lupus q; multas diuītias & predas in suo antro congregauit. ppter qd ipē duxit longā vitā ociosam. Contigit autē q; qdaz vulpes famelica cupiens ex predis lupi saturari ad lupū eucurrit sub amoris specie apm salvādo. O frater mi lupe salve, ego multū mīro! q; in tanto tpe nō venisti ad me. ego tanti amoris incēdīo te dīligo. q; tuī obliuisci nequeo. Lui lupus respōdebat. O vulpes cōstanter confido q; tu habes curam de me, & quotidie intercedas p; me ad ipos deos: vt vita diuturna mihi cōcedat, & licet ita sit: th fraudulēter ad me venisti cupiens aliquid habere de meis predis. Vulpes igitur a lupo spīcta cogitauit aliā fraudē p; quā posset sibi aliqd acquirere de predis lupi. quare currens ad pastorem ouium dixit ei q; sciret lupum inclusum in quodam antro, & instruxit illū pastorem tandem ad hoc q; accessit antru & lupū in ecclīciebat. quo interfecit vulpes oēs predas lupi deuorabat. Contigit autē postea q; ista vulpes q; intulerat lupo mortē fuit capta a venatōibus. Que capta apulit hec verba, vere q; nocui lupo hec merito patior. ppter lupū intelliguntur potētes & diuīces huius seculi. ppter vulpē vero iniqui & inuidi q; aliis inuident & ad aliorū dāna laborāt quos diabolus rapiēs & ad eartara ducit. Et tūc iniqui se male egisse fatent & nimis de hoc dolent: sed nimis tardē.

Eōns nitet argento similis, sitis arida ceruum
Tanc caput, haurit aquas se speculatur aquis.

Hunc beat hunc mulcet ramose gloria frontis,
Hunc premit hunc ledit tibia macra pedum
Ecce canes. tonat ixa canum. timet ille. timenti
fit fuga. culpati cruris adorat openi.
Silue lustra subit cornu retinente moratur
Currete sic raptum cornua longa vetant
Spernere quod proicit. et amare nocentia. ineptum est
Quod prodest fugimus et quod amamus obest.

Hic autem ponit alia fabula: cuius documentum est. quod quislibet caueat sibi vis
superare quod est proficuum. et laudare quod sibi est nocuum. Unde hominum dicitur amare
nocua: ut spernere sibi proficia. Itud declarat nobis fabulose. Quodam enim
tunc ceruus quodam silvam stebat ad fontem quedam et bibebat. quiqnidem fons
qui clarus erat et conspicuus receperit quodammodo imaginem cerui. et sic ille ceruus
prospexit ola membra sui corporis. et ante ola prospexit suum caput habens longa et
ramosa cornua. ex quorum pulchritudine nimis gaudebat et delectabatur: sed de
cruribus macris multum doluit et ipsa nimis vituperauit. Connit autem ceruo sic
stance venerunt canes qui venabantur et agitabat illi ceruus. quos videt ceruus
celeriter a fugit implorans auxiliu a suis macris cruribus qui prius vituperauit et
cucurrit ad nemora. in quorum ramis frondosis cum suis cornibus detinebat.
quare venatores ipsum insequebentes apprehendebant. Concludit ergo quod nullus sa
piens debet vituperare quod est sibi proficuum et salubre: sicut ceruus vituperabat
sua crura. nec debemus laudare quod est nobis nocuum. Allegorice per ceruum possumus
intelligere subhumum. qui plus delectat in suis cornibus. id. divitias et honores
que in suis macris cruribus. id. quod in humilitate spissum et amore dei que faciunt hos
minem percurrere viam mandatorum dei. sed tandem veniet homo ad extremitatem vis
ecce et detinetur per sua cornua. et apprehenditur a canibus. id. demonibus. et ad
penas trahitur infernales.

O Uni vir et uxoris amant. uxore in priuat amato
Parca viro. nec eam priuat amore viri.
Coniugis amplectens tumulum. pro coniuge vexat
Ungue genas. oculos fletibus. ora sono
Hanc priuat ipse dolor. nequit hac de sede reuelli
Grandine seu tenebris seu prece siue minis
Ecce reum damnat iudex. crux horrida punit
In cruce custodit tempore noctis eques
Hic sicut. ad tumulum vocat hunc et clamor et ignis
Dicit aque munus. hec dat et ille bibit.

Egrum nectareis audet cor vngere verbis
Hunc vocat ad primum cura timoris opus.
Sed reddit et dulces monitus instillat amaro
Corde, vincta subit claustra doloris amor,
Vir metuens furem, sed non suspendia furis
Vicit, sic viduam tractus amore petit.
Hanc ligat amplexu, fructu quoque carpit amoris
Hic reddit ad furem: sed loca fure carent.
Hic dolet hoc questu, dolor hic instigat amicam
Non bene seruato fute, timore premoz
Rex mihi seruandum dederat, me regius ensis
Terret, et exordem me iubet esse timor,
Hic ait het iuueni spem que te suscitet arctam
Vir meus implebit in cruce furis onus
Ipsa viri bustum reserat pro fure cathebat
Ipsa virum, testem subligat ipsa viro
Huic merito succumbit eques succumbit amor
Illa nouo, ligat hos firinus amore thorax
Sola premit viuolosque metu penaque sepultos
Femina, feminorum nil bene finit opus.

Lhic ponit fabula: cuius documentum est tale, quod hoies adhibendo nimia fiduciam mulieribus sepiissime defraudantur et magna paratur damna tam in vita quam in morte. Istud nobis declarat fabulose. Quis quodam tempore vir, quidam eritus humanis rebus traditus sepulture: cuius vero superstes sepulchrum eius frequenter visitabat, lachrymas et gemitus ychemeter effudit et semper mäseras apud sepulchrum ita quod vir poterat euelli. Eodem igitur tempore quidam unicus in furto deprehensus damnatus est suspedio. Erat autem damnator: cuidam militi custodia commissa qui obseruare debuit, et ne de patibulo damnati toleretur vel sepelirentur. Quo facto contigit hunc militem quadam nocte magna cruciari siti, et tempore undique circumspiciens clamore mulieris percepto et lumine ignis ad tumulum viri sepulti cucurrit, et humiliter mulierem rogarbat pro potu ad extingendum suum stimam, quod cum mulier fecisset reuersus est ad damnatorum custodiam scilicet furum et aliorum. Sequenti vero nocte prefatus miles rediit ad prefatam mulierem: potum abripia postulando. Habentes igitur miles et mulier inuicem dulcia colloquia, incepserunt ardere nimio amore et tandem milite, reuertente ad patibulum fur clam sublaetus est per amicos et sepultus

contra legē patric. Quare multū inde doluit timēs culpā furis in caput. ppiā
redūdere. Redit igit̄ tertio ad eandē mulierē tristis et dolorosus. exponēs casum
hūic mulieri. Mulier igit̄ absq̄ longa deliberatōe dedit miliū optimū con-
siliū p̄ militē. sc̄ q̄ vir suus sepultus deberet extrahi de sepulchro: et supplere
locū in patibulo. Ip̄a igit̄ mulier vna cū militē ligabane corpus viri mortui ad
restē patibuli. Et sic mālit̄ prefatus miles i honore: et liber ab ense regis. P̄do-
per quā amiciciā durit miles hanc mulierē in uxori. Dicit aut̄ in fine q̄
hec mulier presul̄ viuōs et mortuos. viuōs q̄dem timore. mortuos q̄dem pena.
vivos inq̄ inquantū ad maritū sepultū quē ip̄a p̄pijs manib⁹ ad patibulūz
ligauit. P̄dat̄ ergo q̄ mulieres rarissime aliquid boni termināt̄: eo q̄ ex natu-
ra sunt instabiles: et cito cadit̄ ab uno p̄posto in aliud. Allegorice p̄ mulierem
p̄t intelligi aia rationalis. et p̄ virū ip̄m corpus castū sive mundū. tandem venit
miles. i. delictatio mundi. et cepit. i. dicit hōlē ad peccata. et trahit carnem ad
vanitates. sed mulier. i. aia residens circa tumultū plorat et flet in nocte. i. in cō-
sciētia occulta. tandem custos furis. i. bonus āgelus visitat illū locū strēdēs illā
ōritōne. et tandem ip̄am aiam trahit in cōiugem. i. eternā beatitudinem.

A Rte sua thais iuuenes irretit. amorein.

A Singit. et ex ficto fructus amore venit.

A multis fert multa p̄ocis. ex millibus vnum

E legit. huic veri spondet amoris opes

Sim tua. sisq̄ meus. plus te cupio oīnibus vnum

Te volo. sed nolo iuunus habere tuum.

Percipit ille dolos. et reddit qualia sumpliit.

Sis mea simq̄ tuus. nos decet equus amor.

Vlueret non velle nisi mecum vluere velles.

Tu mihi sola salus. tu mihi sola quies.

Sed falli tuncō: quia me tua lingua fefellit.

Preteriti ratio scire futura facit.

Vicit auiſ taxum quān gustu ſepe p̄obauit.

Fallere vult hodie ſi qua fefellit heri.

Thaida ſi quis amat. sua non ſe credet amari.

Thais amore caret munus amantis amat.

Chic aut̄ poniē alia fabulā: cuius documētū eſt. q̄ meretricib⁹ nō eſt fides.
adhibēda. q̄ licet dicāt amare iuuenes: nō amant eos: ſed eorum pecunias.
Istud nobis deedorat. de quadā meretricē. q̄ accidit quodā tpe q̄ hec mulier
noīe thais cōſuetū alicere iuuenes. p̄pter eorū pecunias elegit vnu valde deo-
nōū. cui dixit. O charē amicē ſum adeo inflāmata tuo amore q̄ pie oībus te
vligo. quare rogo q̄ ſis int̄ius amicus. q̄ yolo p̄petuis tēpouib⁹ me ſubdere.

tuis amicitiis. immo tibi soli et nulli alteri volo servare amicitiam. nec credas
q te diligō ppter munera tua. sed tu ipse es causa amoris. Ille autem iuuenis
foue prius deceptus ab ea vel ab aliis consimilibus considerauit mox fraudem
predicte mulieris et dixit. Scio q diligis me et sic ego diligō te: nec absq; te. vis
vere vellem. sed ppter te potero decipi. sicut me prius lingua tua decepit. si-
cūt a simili apis gustans amaritudinē tari semp vitat cā. Et ergo melius est
vt ego te penitus dimittam: q mulier talis est nature: q fallere vult hodie si
qua fecellit heri. Concluditur ergo q si quis amauerit ealem mulierem sicut
erat thais: ille reamabitur ab ea. nō ppter se: sed ppter munera sua. Allego-
rice p hanc mulierem potest intelligi vana spes lucri temporalis. et p hunc in-
ueniem intelligitur quilibet homo. q sicut iuuenis p mulierem decipitur. sic p
vana spem lucri temporalis homo sepe decipitur. Nam frequenter copia tes-
poralium impedit hominem a regno celesti.

Est pater est natus. hic patri cedere nescit
Nam fugienda facit et facienda fugit.
Mens vaga discurrit. et inenti consonat etas.
Mentis et etatis turbine frena fugit.
Ira senis punit pro nati criminine scruos.
Instruit ista senem fabula nata sequi.
Cauta bouem vitulumq; manus. supponit aratrum
Hic subit ille iugum pellit aratoq; ait.
Gaudet letus arat tu. quem domat vesus arandi
A bove maiori discat arare minor.
Non placet vt ludes. sed des exempla minori.
Qui pede qui cornu pugnat abire iugo.
Sic domat indomitum domito bove cautus aratoq;
Sic veterem sequitur iunior. ille bouem
Proficit exemplo multum cautela docendi
Maioriq; sua cedat in arte minor.

Ihic autor ponit alia fabulā: cuius documentū est. q homo q habet filios in-
formare dū eis bona exempla pponere. Etiam minor dū cedere maiori nec p-
ceptis eius resistere. Istud nobis declarat fabulose. Quodā enī tpe vtr quidā
habuit filii sibi rebellē preceptis cius nō obedientē. qd videns pater ppter de-
lita filii sui scruos suos increpauit et castigauit: vt p seruos suū filii increpa-
ret et emendaret. et hoc faciens pposuit eis istā fabulā dicens. q erat quidam
rusticus qui posuit vitulū ad aratrum. q resistuit et noluit arare. adiunxit ergo si-
bi antiquū bouē et domitū qui erat consuetus. pceptiens q non multū araret.
neq; se nūniū fatigaret. sed pteberet bonū exemplū boui minori. et sic bos mis-

not & rebellis q̄ bonum antiquum instrueretur & assueretur in arando. a simili
quilibet volens alterū docere saltē in moribus. debet ei pponere bona exēpla
tam in opere q̄ in sermone. Allegorice. q̄ filii rebellē patris possunt intelligi
peccatores dei. & sic etiā q̄ patrem spūales intelliguntur instructores: sc̄ piedi
catores verbi diuini q̄ debent precedere peccatores virtuosis exēplis & docri
nis: pponendo etiā vita & exēpla sanctoz. ut ipsi peccatores exemplis virtutis
attracti vitam postponant erroniam.

Aspira fabrilem dapis arxa tendit in edent
Incipit hec līmā rodere līmā loqui.
Hescis posse meum. que sit mea gloria nescis
Dente meo tereris non ego dente tuo.
In tenuem ferrum forti molo dente farinam
Et cadit attritu dura farina meo
settea mordaci castigans tubera morsu.
Aspera plana. seco longa. foranda foro.
Delitas igitur quod dente in hanc inermi.
Rideo quod ferio vulnera ferre gemis.
Fortem fortis amat nam fortis fortior angit
Maiori timet obuius ire in mox.

Chic ponit alia fabula: cuius documentū est. q̄ hō impotēs & debilis nō d̄z se
socare fortiori & potēti. q̄ frequēter ex hoc dāntū incurrit. Subdit q̄ fortis se
pe vincit a fortiori. Istud nobis declarat fabulose. Quodā enī t̄p̄ vīpera venit
ad domū cuiusdā fabri causa cibū sumēdi. & incepit rodere līmā ferreā. qd̄ sen
tens līmā dicit. Tu debilis & impotēs nō possis mihi nocere tuis mōsib⁹: si
tu volēs mihi nocere nocebis dētibus tuis. q̄ tu sum durior q̄ tu es sine cōpara
tione aliqua. Mā ego possū terere massā ferreā in tenuē farinā. ego qdē secare
possū aspera & plana. & pforare pforāda. ergo tu es multū fatua q̄ tu opponis
te mihi. q̄ licet ferio a te: nō th̄inde doleos sed rideo. & poteris th̄inde reportare
vulnera. Concludit ergo p̄ documentō q̄ debilis nō opponat se fortiori. p̄ līmā
intelligit deus oīpotens. q̄ vīperā vero stultū p̄ctōres q̄ se diuine opponunt po
litati q̄ sua p̄ctā. nō th̄inde doceos sed solū sībūpsis noceare possunt.

Dulagna lupis opponit ouis. ouimq̄ satelles.
Est canis est beruex. hac ope fidit ouis;
Palina diu dormit desperat turba luporum
Est simulans fedus. federe tentat ouem
fedus vtrīmōq̄ fides iurato numine firmat.
Id lupus id simplex oblide firmat ouis.

Datos lupis male sana canes, recipitos luporum
Pignoja, nec metuit nec sua damna videt.
Dum natura subet natos vulnare lupinos
Turba lupina furit federa rupta querens.
Ergo pecus tutoris egens, in viscera mergit
Præside nuda suo, sic tumulatur suis.
Tutorum retinere suum tutissima res est.
Nam si tutor abest hostis obesse potest.

Hic ponit alia fabula: cuius documentum est. qd in articulo necessitatis tutum est habere defensores et amicos. Includit etiam qd ciuitas vel oppidum habebet consules sapientes cauere d; ne expellat illos vel in obidos mittat. Istud nobis declarat fabulose. Quodam enim tempore oves et lupi inter se habebant guerras. oves qd de p defensoribus habebant canes et verueccs. lupi vero non habebant aliquos defensores. Cum igit lupi desperaret de victoria miseratur suos legatos ad partes aduersam ad tractandum de pace et concordia. pace autem facta firmauerunt illa per obidos. lupi vero ovisbus miseratur suos catulos. et ecce oves lupis dederunt suos canes. Sic igit parvuli luporum in natura ceperunt vulnare. lupi autem audientes vulnatum eorum cum furore venerunt ad ouilia dicentes. iam scimus et intelligimus federa pacis statuta a vobis esse fracta. qd parvuli nostri quos penes vos habentis in fortitudine ad nos clamauerunt auxiliu et defensionem a nobis implentes. et ecce venimus cum furore illorum iniuriam vindicare volentes.

Quo teneatur eget. nil ausa secare securis
Armet eam lucus vir rogat ille fauct.
Uir nemus impugnat lassans in eadem securim
Arboris omne genus una ruinam trahit.
Lucus ait pereo mihi met sum causa pericli.
Me necat ex dono rustica dextra meo
Unde perire queas. hostem munire caueto
Qui dat quo pereat. quem iuuat hoste perire.

Hic ponit alia fabula: cuius documentum est. qd faber in arte sua pericula secundum fabricauerat. sed usum illius manubrio deficiere: habere non poterat. Ille vero videns se opere ligni indigere nemus sibi adeundum scivit. Tenuit itaque ad illam et arbores super necessitate consuluit. cui respondentes dixerunt arbores qd consilium ei dare vellent: ut in utroque divites essent. lignorum itaque vulgus ut scripta ferunt nemoris regimur et dominatum albe spine dederunt. cuius ergo habenda erat gratia ut super quod petiunt obtineret. Rogata ergo domina nemoris et magistra benigna annuit et orno precepit: ut fabro subueniret et cito cum expeditaret. Qd dictum circa impletum est et onus fabro dedit ut de se manubriali faceret. faber igit iapato

ubi manubio securis industriā experit in alio cepit. que laudē meruit et incudit
obediēs fuisse cōmendat. Post hec quoq; oē genus lignorū voluerat faber et
destrucat. tūc igitur ardua quercus graui lesa vulnerē molestias suas gradis
frātino conquerit. q; socia cladis et vulnerū. fēbili voce rūdit. merito super nos
venit ista destrucō cū arma fabri nostri sūt mūnēris et consiliū. Moraliter sibi
ferit dāmnum et cladē q; hostem sūt mūnē et armat.

Dum cane silua lupum sociat lupus; inquit amena.

Pelle nites in te copia facta patet.

Pro verbis dat verba canis me ditat herilis

Gratia cum domino me cibat ipsa dominus.

Nocte vigil fures latratu nuncio. tutam

Seruo domum. mihi dat culinus in eōe thorūm

Hec mouet oē lupus cupio me vivere tecum.

Communem capiant ocia nostra cibum.

Reddit verba canis cupio te vivere inecum.

Una dabit nobis mensa manusq; cibum.

Ille fauet sequituroq; canem. gutiuroq; caninum.

Respicit. et querit cur cecidere pili.

Inquit ne valeam inoslu peccare diurno

Uincia diurna fero nocte iubente vagorū

Reddit verba lupus. non est mihi copia tanti

Ut fieri seruus ventris amore velim

Ditior est liber iudicis diuite seruo.

Seruus habet nec se nec sua. liber habet

Libertas prædulce bonum bona cetera condit

Qua nisi condatur nū sapit esca mihi.

Libertas animi cibus est et vera voluptas

Qua qui diues erit ditior esse nequit.

Nolo velle meum p̄a turpi vendere lucro.

Has qui vendit opes hic facit ut sic inops

Non bene p̄o toto libertas venditur auro.

Hoc celeste bonum preterit orbis opes.

Chic ponit alia fabula; cuius documentū est. q; nihil est melius libertate. qd

E.i

est edetur p lupū et canē. Quodā enī tpe canis et lupus obulauerūt sibi in capo. Lupus canē salutauit et ait illi. Charc frater q̄ pulcher es et iuichidus. Lui canis r̄ndit. Causa est quare pulcher sum et pinguis: q̄ dieta et quies p̄stant mihi somme laudes: qm̄ cū p̄nit et ningit sub tecto manere possim nocte et die, et somnos duco q̄eros, et leta sōnia, et nullā habeo sollicitudinē. q̄ cibus meus semp̄ est paratus. dñs enī me suo pascit pane, et tota familia mihi p̄iūcit ossa, et pinguis yasa circueo. Et lupus ait. O quāt melior est ista dieta q̄ mea, hinc etiā est mirandū si pellis tua nūtida est et pulchra, et q̄, b̄tis esse si calēvitā saleē p anū h̄bez. Et ait illi canis. Tālē vitā poteritis defacili iuentre si libera colla tua seruitio subdere vellēs, sunt castra, sunt ville, sunt vides et oppida in quibus nō parsi eris acceptus, et si dñm meū nō contēnatur pē de te gaudebit et libenter te ecnebit, et bonos mores et obsequiū in pura fide p̄mis̄ris. Ad quē lup⁹. Optime frater: q̄ bona sunt mihi verba tua, et dñs tuus p̄e oibus mihi placet. Hugo ergo te duxit mihi adesse velis ad eū: et mihi apud eum bonus esse velis. Itaq̄ villā adesit lupus et canis socialit cōfabulatōc iter abbruiātes. Dñi autē mutuo se respicis: cōtigit lupū canis videre collū denudatū: et p̄tinus ait, qd̄ abi vuln̄ circulus ille in collo tuo. Lui canis r̄ndit. Solebā in iuētute mea con tumar esse et feror: et mordēbā tā noros q̄ ignoros, tunc iratus dñs et magister meus verberib⁹ me domuit et vinculis dicēdo et docēdo ne aliquē p̄ter furū et lupū aplius mordērē. His ergo auditis: lupus de p̄posito suo mutatus cant ferē dixisse. Quidquidē ita est: yolo tibi ḡfam dñi tui et pacē cū vinculis relinq̄re ego p nulla ḡfā et gloria vincula ferre possum. sic ergo tibi tua seruīlis cōdītio et mihi maneat mea libertas, sic lupus ad s̄luā, et canis reuersus est ad villam. Moraliter vero in cūndū magis est miseriariū esse dñm, q̄ scrūū diuītiaz et pau derē in libertate viuere q̄ diuītē sub alieno nutu atq̄ cōtemp̄tū.

Incusant audi pes et manus ocia ventris
Omnia solus habes lucra, labore cares.
Nos labore edomuit, te nutrit inertia, sorbes
Omnia que nostri cura laboris emit.
Disce pati famis acre lugum, vel disce labore
Cedere, teq̄ tui cura laboris alat.
Sic ventri seruire negant, se venter inanem
Comperit, orat open nil dat auara manus.
Ille preces iterat iterum fugit illa p̄cātēm
In stomachi fundo torpet abitoq̄ calor
Uicta fame natura fugit vis arida fauces
Obserat et solitum non sinit ire cibum.
Uult epulas dare sera manus sed corporis egris.
Perdita vis refugit, machina tota perit.

Nemo sibi satis est, eget omnis amicus amico

Si non vis alius parcer parte tibi.

Chic ponitur alia fabula: cuius documentum est. q nullus d; habere tantum c fidentia de se ipso q velit carere amicit. t q alius nō vult parcer salte parcer si biplo. Et hoc ostendit nobis fabulose q manus t q pede t q venit. Quodam eni tpe contentio facta est inter partes corporis: t dixerit pedes t manus ven tri t capiti. Mostre debet gratie q vos viuitis t valentis. nos eni scissimenter cur rimus. instance agimus t contrahimus: vnde vos gloriam habetis. sed cedant li tes t nos labores nostros inhibere volumus. q ad usum nostrum paruo labore indigemus. sic ergo filuit rixa t imensa lis illa quiuit. Pedes itaq stetit quietus t manus iacuit occlusa. frons dolere cepit t ceruit arcari. Ipsa quoq fames ce rebu nouerca. capitl grauamen intulit. q tandem manus t pedes senserunt: t tpe ceperunt de ventris penuria debilitati. Lunc ergo dextra mouit opus t pedes currere ceperunt ut releuaret caput. Sed iā ille longa passus ieiunia: iā oblius aboq oblatā escam rēnuit. q cam recipere nō potuit tedium. igitur labores que moibū phisici appetitu contrariū dicit. An enī Galienus necessarius erat. sed tarde venit ad pedes mortalis egestas vēter t manus perierunt t eas pat cecidit. Moraliter nullus d; alius cruciare ne se perimat.

Simea de turpi queritur nate. porrigit aurem

Vulpes. nec recipit mente sed aucte p̄tes

Simea sic fatur natis vt mihi dedecus dñem

Quod prodest nūnia campos insculpere cauda

Sufficiat caude pars mihi patua tue

Quod mihi prodesset. est tibi pondus iners.

Ille refert nūmio damnas de pondere caudam

Est breuis estq latus hec duo dama queror

Maloberrat humum. q sit tibi causa decoris

Quam tegat immundas res bene munda nates

Id nūnūm nūmioq magis ditaret egenum.

Quod minimum minimo credis auare minus.

Chic ponit alia fabula: cuius documentum est. q illa q sunt modice reputatio nis divitiis pdescent pauperibus. t hoc inuit q simea t vulpe. Quodam eni tpe contigit q simea vidit vulpe longa cauda habentem t gerentem. t dixit ei. Miror quid tibi valet hec longa cauda. t est res dissimilis cum tibi superfluit. ego autem t pueri mei sine ea nascimur t incedimus. Cum ergo sit tibi magis oneri q utilitati maxime: cum venatores inseguunt te velle vi vna nobis scum diuideres eam. quis pars illa que tibi superfluit maximum nobis posset prestare honorem. Lui vulpes respondit. Etiam si adeo esset prolixa t grauia cauda mea: ut eam vix trahere possem. nec tu. nec pueri tu inde honořiatur.

E.ij

Moraliter sic est de deuictibus cupidis et avaris. Iz habeant plus quam satie. nunquam
in de superfluitatibus suis minus habentibus impari volunt.

Quam forza festinus lucro petat. instat asello
Institor. et pressum pondere fuste premat.
Ille nece sperat nece promittente quietem.
Sed nece completa viuere pena potest.
Nam cum bella facit et typana pellis aselli
Hinc lassatur et hinc pulsat ouante manu.
Cui sua vita nocet caueat sibi rumpere vitam.
Non nece sed merito iure quiescit homo.

Al hic ponit alia fabula: cuius documentum est est. quod nullus propter miseriam dicit
sperare mortem. quod mors est terribilissima. hoc ostendit per asinum. Quodam enim tempore
cōcūgit quoddam negotiator festinas cum asino suo onusto nudinas ingredi grauit
erat eum cōcedebat. Asinus autem plagis et itinere fessus optabat ut citius morieretur
sparsas labores suos morte terminari. sed mortuo eo de pelle sua facta sunt bel
li tympana quod assiduis tensionibus et visibus agebantur. et sic asinus quod per mortem spera
uerat esse securus. enim post mortem cedebat. ut prius. Moraliter sunt quod mortem
vocant ut labor eorum finem habeat. sic enim fieri putant. sed mors non est labor. vita
si vita fuerit asinina. et mala.

Dicas voce canum ceruus fugit. a via silue
Deserit. arua tenet. claustra bouina subit.
Bos autem aut luci tenebras aut deuia campi
Tutius intrares hinc piger inde leuis.
Huc veniet custosque boum stabiliisque magister
Si duo vel tantum te videt alter obis
Ceruus ait. mihi vestra nece in clementia demat.
Condite me tenebris dum iubet umbra fugiam.
Hunc tumulant feno presepe reuulit arator
Frondibus ac feno munit alitque boues.
Hic abit ac ceruus viciasse pericula gaudet.
Bobus ait grates. et quibus unus ait.
Est leue vitare secum. si venerit argus.
Argum si poteris vincere victor eris.
Centum fert oculos cui se debere fatentur.

Et dominus & serui curaꝝ totaꝝ loci.
Res tua te reperit argum. res altera cecum
Qui tibi dormitat. scit vigilare sibi.
Hic silet. argus adit stabulam. bobusꝝ ministrat
Plus equo tenues videat esse boues.
Dum munit presepe cibo. dum fulgurat tra
Xula videte diem cornua longa patent
Quid latet hic. quid ait video sentioꝝ latenter.
Et bona fortune munera letus habet
Exulis est non esse suum. vigilare potentis.

Stertere seruorum. velle suuare pī.

Al hic ponitur alia fabula: cuius documentum est. q̄ seruere est seruorum & vigi-
lare dominorum. Et hoc declaratur nobis fabulose p̄ canum. Quodam enim tē-
pore ceruus venator strepitu perturbatus ut mortem euaderet saluam petat
& bobus sociatus cum eis ad presepiam intravit. Lui bos ferunt dixisse. Quid te
bi voluisti miser huc ad mortē venire. filius te melius seruaret aut leuis yngus
la seruaret te in campo. Et ille respondit. Supplex precor ut te mihi parcere
velis & non me prodere. q̄ iam in crepusculo saluus abire potero. his dicens se
curo loco se posuit. sic itaq; latitans bubulco boues pascere oculis remans-
it. hinc ille gauisus grates bobus reddit & fugienti locū dedit. fidemq; sua-
m in eo nō lessit. tunc ypus corpore grandis & grauis annis ait illi. saluus
te fore quidē volumus: sed cauendū est ne ab alio videaris q̄ censū habet ocu-
los. Ille est q̄ nobis dominatur. a quo si fueris. ypus: nihil prius ynam offerre
poteris. Lū hec agerent bos & ceruus ingredit stabulū dñs. & quia nuper vide-
rat seruorum negligētia boues macciantos accessit ad presepiam curā boum ha-
bens. Dum ergo presepiam diligenter exquirit cornu latitantis yisu apprehēdit
vocatisq; ad se bubulcis de ceruo inquit q̄n vel quomodo stabulū intraverat
Et illi nescire dixerit. Savilus ergo dñs ceruū salutauit: in eo sibi cōplacuit
Morāliter ynde est fugere q̄d pugnā te saluare non potes. pdest etiam dñs re-
bus suis curam prestare & diligētiam.

Et iudeus opes sed onus fert pectore inaus
Intus adurit eum cura. laboꝝ foris.
Ergo metu dandi sibi munera regis amore in-
firmitat. vt accepto p̄e duce tutus eat.
Regius hunc pincerna regit. coꝝ cuius adurit
Auri dīra faines. qui parat enīe nefas
Silua patet subenit. iudeus in ore sequentis

Co; notat, ipse sequo; dicit & ille negat.
Et gladium nudans nemio strict inquit obito
Ille refert scelus hoc. ista loquetur auis.
Prossilit ex domo perdit. hanc indice signat.
Mor capit ense caput. & opes metit. in scube funus.
Celat. agit celeres annus in opere rotas.
Perdices domini cene: pincerna ministrat.
Ridet & a rculo vix vacat ille suo.
Rex audire cupit. hic differt dicere causam.
Fit locus. ambo sedent hic silet ille refert.
Rex dolet & leto mentitur gaudia vultu.
Regis consilium consilioz sedet.
Pincerna crucis esse reuin sententia prodit.
Crux merito punit iure fauente crucis.
Utqz premas quemqz nullum tibi suadeat aurum.
Nam decus & vitam mesta rapina capit.

Hic ponit alia fabula: cuius documentum est tale. q nullus presumat alibi interficere vt capiat bona sua: q tales ad malum finem denuerunt. Et hoc ostenditur nobis q quedam iudeu q habuit multa bona & debebat trasire q nemus. a quo ppter timore q habuit libenter habuisset duxore. quare accessit ad dñm ihu: petens duxore vt securi possit transire q terrā suā. & datus est ei pincerna dñi. q videns iudeu habere multa: cogitauit ei interficere. Iudeus considerans maliciā in facie sua: dixit. pcedas ego sequar. Pincerna remittit & eum ginante gladiū suū dicens. Nullus videbit ego interficiā te. Iudeus dixit. Ista suis revelabit latrocinii tuū. Et statim ex diuinis perdit qdam prossilit. pincerna vero nō curauit. vnde interfecit eū & corpus sepeluit. Postea accidit q pincerna debebat dñs suo presentare perdices. ibi. cepit tantū ridere q vix poterat loqui. Ihsus ait hoc videns voluit scire causam risus. Pincerna periret dilectionē. postea ipsis sedentibus simul reculit qualiter iudeum interfecit & superbe bona eius. Tunc dñs doluit. tamē simulanit lenitā: & cōvocauit concilium suū. et revelauit consilium sub. & revelauit ipsis consulibus q facta fuerit. Unde artus est & in patibulo suspensus: & merito & digne.

Quis eques sub rege inanent hic pecta regis.
Hic dispensat opes hic vir at ille senet.
Inuidet perflata genas ignita dolorum
Flaminis fax iuuenem mordet honore sensis.

Regis in aure truces fingit de ciue querelas.
Est tibi non pastor: sed lupus iste senex
Ditan t furt a senem crescit sua copia furtis
Est sua de censu gaza tecila tuo.
firnabo mea verba manu sua furt a fatet
Hunc faciam bello iudice, verus ero
Ista inouent obiecta senem, plus debilis etas
Hunc inouet at senii criminis visus obes.
Partunt iura seni si pro sene pugnat amicus
Cui nullus amo r fenoris arma probet
Mendicat pugillem sed abest qui pugnat amicus
Nam refugit viso turbine falsus amo r.
Dum fortuna tonat fugitiuos terret amicos
Et quis amat, quis non, sola procella docet.
Cena trahit ciuem differt nox una duellum
Sollicitat mensam iusta querela scnis.
Quos meritis enim multos mihi fecit amicos
Longa dies cunctos abstulit hora breuis.
De tot amicorum populo non restitit unus.
Quamq dedi multis nemo repensat opem.
Rebar pace frui, mea paci congruit etas
Sed mea turbauit gaudia liuor edax
Hosti multa meo palinam pepigere, tepesto
Ille calet carco viribus ille viget.
Arma patum noui, se totum prebuit armis.
Est mihi visus hebes, visus acutus ei
Nil mihi spondet opem nisi iuste gratia cause
De fragili queritur preside causa potens.
Corporis eclypsim tunet alti copia cordis
Nam fragili peccat mens animosa manu.
Si turpis nucide mendax infamia vite

Insigit maculas, quid tumuisse fuitat.
Desperat lugetq; senex hunc lenit arator
Qui senis artua colit annua lucra ferens.
Me stimulat pietas pro te nunc, ferre duellum
Est mihi pro domino dextra parata in eo.
Ecce dies oxitur locus est tempusq; duelli.
Stant pugiles in eant mente manuq; simul.
Est equiti fetidum quod stet quod pugnat arator
Seq; putat victum ni cito vincat eques
Nil de se retinet virtus oblita futuri
Dextera corporeas prodiga fundit opes
Ieru ipse suos steriles expedit in hysus
Et feriens hostem se magis hoste ferit.
Sed proprie virtutis opes abscondit arator
Hunc locus expense detur & hora sue.
Aut motu fallit aut armis temperat ictus.
Producit minas frontis vtrumq; iubar
Dormitans vigilat & cessans cogitat ictus
Et inetuens audet dextra locumq; notat
Hec mora non artis ratio sed culpa timoris
Creditur, arte fruens esse videtur iners
Gaudet eques viciisse putans, spernitq; bubulcum
Sudoreuq; suum tergit ab oze suo.
Ecce moram nescit equitem speculata morantem
In cubiti nodum rustica clava ferit.
Huius plaga loci totius corporis aufert
Robur, cedit eques seque cadente sedet.
O noua simplicitas sedet ipse notatq; sedentem
Quod nisi surgat eques surgere velle negat.
Surge bubulcus ait, cui miles surgere nolo
Alter ait sed eas meq; sedere licet.

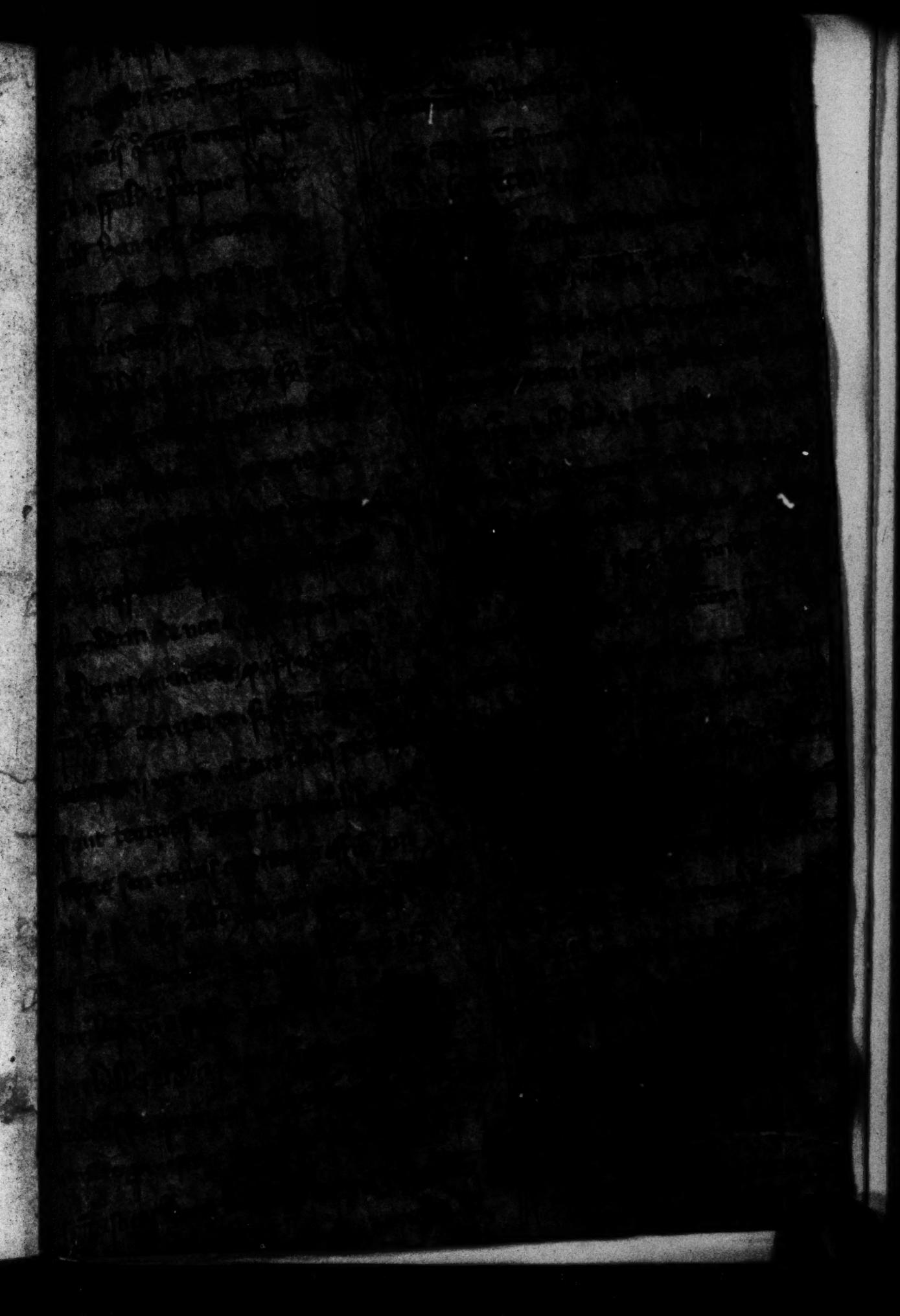
Turba stupet prefectus adest equisq; moranti
Imperat ut pugnet aut superatus eat
Hoc est eques. tunc prefectus te vicit arator
Pugna cadit. regi pangitur ordo rei.
Rex ait incepsum soluas prefecte duellum
Dedecus explanat ille vel ille suum.
Pugna redit milesq; sedet velut ante sedebat.
Surge bubulus ait. non volo miles ait.
Cultor ait si stare negas me stare negabo.
Surgere si tentas surgere promptus ero.
Ambo sedent ridet populus presesq; bubulco
Intonat. aut pugnes aut fuge. tempus abit.
Cultor ait surgat cadet. et si surgere negat
Percute preses ait percute surget eques
Te decet aut illum victi sibi ponere nomen
Hoc mihi non ponam nomen arator ait.
Surge surge miser nam turpe ferire sedentem
Est mihi. sicut tibi turpe sedendo mori.
Sic ait. et timidum pungit rogat ille ferentem
Parce mihi vincor supplico vincor abi.
Leta nouat fortuna senem sensus unicus heres
Scribitur. et dignas intrat arator opes.
Ius superat vires. sors aspera monstrat amicos.
Plus confert odio gratia: fraude fides.
Sine sui. versu geruno quod cogitat omnis
Fabula declarat. datq; quod intus habet.

Hic ponitur historia cuius documentum est. q; iusticia antecedit violentia.
Etiam implicatur q; in necessitatibus articulo vera dilectio approbatur. et q; gra
tia antecedit odium. et fides fraudem. Et hoc ostenditur per duos famulantes
vni regi. scilicet ciuem antiquum et militem iuuenem. Unde isti duo diu seruie
runt regi. et miles cepit inuidere ciuius quia magnam haberet copiam i. mpoias
lum. Quare accessit ad regem dicens. Iste ciuis non est vobis pastor. immo lu
pus. quia multum datus est per bona vestra que furtive accepit. Et q; ver

bs mea sunt veris probabo proprio corpore meo si vult negare. Unde vocavit
civem in duellum. Sed cum multis erant contraria civi: vnum fuit maius sed
licet senecus deblis. Et ergo rex concessit sibi si haberet amicum qui sine pre-
mio duellum iniret & ipsum acciperet. Quare tenantur amicos plurimos: sed
nullum invenire potuit qui pro eo duellum acceptaret. Tandem fecit iucnam
magnum & vocavit omnes amicos suos conquerens de iniuria sibi illata. sed
vnum misertus est sui. unde dixit quondam multos amicos habui. quos meritis
tuis procuravi. nunc autem nullus opem recompensat. putabam pacifice vires
re: sed inuidia perurbauit me: & magis tamen. multi spondent victoriam ad-
uersario meo: quia ipse est fortis & arma nouit. ego autem non. vni nihil est pro
meritis & causa mea est iusta. Tunc venit arator illius sensus dicens. Tullum
enim duellum pro yobis. & audiens civis gaetus est. Et tunc assignata est di-
es in qua ipsi convenerunt. Et cum esset ibi miles confidens de seipso putauit
primo iteru interficere ipsum aratorem. Arator autem clipeo se defendit. Miles
vero valde impetuosus magis ipsum inuasit iteru suos inutiliter expen-
dendo. Arator autem abscondit vires suas. quare circumstantes putabant ipsi-
sum esse victimum. & quia causa timoris se non defendisset. sed non fuit ita. Tunc miles
ipsum deuictum putans abstergebat sudorem a facie sua. Arator considera-
tans militem fatigatum accepit baculum & viriliter retigit cum super nodum
subiti sui & ad terram prostratus est. Arator videns hoc dixit surge. Miles di-
xit. Non possum surgere. Arator dixit. Si sedes ego etiam volo sedere. Tunc
prefectus dixit militi & pugnare vel victimum se faceretur. Miles vero non sur-
rexit. Iterum demandabatur regi sic esse. Tolo & sic perficiant duellum. & qua-
re prefectus iterum dixit ipsis & pugnarent. Tunc surrexit arator dicens. No-
mine surge. Lui miles. Tolo surgere. Arator dixit. Si surrexeris ego surgam.
Si lessiseris etiam sedebo. Tunc populus circumstantis risit. Iterum prefectus di-
xit aratori. Tolo pugnas vel dicas te victimum. Arator dixit. Si ipse veller surgere
cederet. Lui prefectus. Mercurius eum & surget. quia tu habebis nomen vi-
tri vel ipse. Arator dixit. Non habeo nomen victi. & surgens dixit militi. Sur-
ge miser turpe enim est mihi sedetem te percutere. Similiter turpe est tibi ses-
dendo mori. Et cum non surgeret cepit ipsum pungere & percutere. Tunc miles
rogauit eum ut parceret ei. & dedit se victimum. Quo facto civis multum ga-
tius fuit: & fecit aratorem heredem omnium bonorum suorum. eo & sic ipsum
a morte liberavit. Et per hoc bene ostendit quis sit verus amicus & quis sit fa-
sus. In fine dicit & moralitas cuiuslibet fabule in fine duobus versibus con-
cluditur. Moroliter per ciuem potest intelligi vir bonus & religiosus. per milis
tem malum & inuidi: qui semper interpretantur opera iusti viri ad finem malum
dicentes. & quid boni faciat hoc propter vanam gloriam facit. cum tandem iste
bonus & religiosus vir penitentia in senectute & extremitate vite sue in qua ipm
duellore oporteat reddendo rationem de omnibus factis suis. Et cum non in-
venie aliquem amicum quo se defendere posset a morte eterna. postremo ves-
tit rusticus id est fides bona & recta que liberat ipsum a manibus inimici: id
est diabolii a quo nos liberare dignatur qui tristis & vniuersus viuit & regnat in ses-
cula seculorum. Amen.

Cffinit Esopus fabulator preclarissi-
mus cum suis moralisationibus ad
nostram instructionem pulcherrim-
me appositiss. Impressus Londonie
per me Richardum pynson. Anno
dñi Millelesimoccccii. Prima die
Decembris.

qui creare h[ab]ere poterat
notissimam nullatenet omnium
in regno. s. Ecclesiæ notor[um]
rate[rum] non potuit impa-
ipo[rum] et impio[rum] fines fecerunt
arca. Nos quoque regis
Imperatoris iudicium traximus
deinde: neque enim summo
ad curia venimus quod illis
Imperatoris venient, et uix ei
miscent: prius tamen potest sumere
de pressibus antecedentibus ad
Denique rex ipse plas aliquas
dicat ipsorum: non tamen in eis si tamen
alii solum sicut Imperator in ip-
miserit natura fecerit debita
Or si primis cunctis in dicto
si ad Imperatore ut natus forsan
quidem si in case dicti facili[m] in
ut ad illum de more remissus. Dia-
uit quia in dicto quin pro Regis facie
et pro loco notorio ut fieri non tuto, in
ut in locis invenienti pro Regis et in
matinu[m] fuit iudicium et sententia
procurum tunc puniuntur. Eius non
relinquendu[m] quod rex ipse nob[is] et esse potest
potest notoriu[m].

